



KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: VIII

BROJ: 4 (78)

Subotica, travanj (april) 2001.

Cijena 30,00 din



Crkva sv. Jurja u Subotici

ZAJEDNIČARI KRISTOVE SMRTI I USKRSNUĆA

Svaki Uskrs je prigoda da zagledani u Krista raspetoga i uskrsnuloga razmišljamo o našem kršćanskom životu u svjetlu Kristove smrti i uskrsnuća. Katekizam Katoličke Crkve uči nas jasno: "Ako je istina da će nas Krist uskrisiti u 'posljednji dan', istina je također da smo, na neki način, s Kristom već uskrsnuli. Zahvaljujući Duhu Svetome, kršćanski je život već odsad na zemlji sudjelovanje u smrti i uskrsnuću Kristovu" (br. 1002). To je dobro razumio sv. Pavao kad je pisao Kološanima: "Ta umrijeteste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu" (Kol 3,3).

Naše "umiranje" s Kristom zbilo se po sakramentu krštenja: "U njemu ste i obrezani obrezanjem nerukotvorenim - svukoste tijelo puteno - obrezanjem Kristovim: s njim suukopani u krštenju, u njemu ste i suuskrsli po vjeri u snagu Boga koji ga uskrisi od mrtvih. On i vas koji bijaste mrtvi zbog prijestupa... i vas on oživi zajedno s njime" (usp. 1 Kol 2,11-13).

Kad razmišljam o ovim dubokim otajstvima naše vjere te pomislim gdje sam ja, gdje smo mi kršćani u svemu tome, onda mi se čini da smo još jako, jako daleko od toga i da smo zapravo još skroz "prikovani" uz ovu zemlju, uz "zemaljsko". A ne bi smjelo biti tako. Prvi kršćani su drugačije živjeli. U Pismu Dionetu ovako su opisani "Kršćani u svijetu": "U tijelu su, ali ne žive po tijelu. Provode život na zemlji, ali na nebu imaju domovinu. Pokoravaju se izglasanim zakonima, a načinom svoga života nadvisuju zakone." Oni su razumjeli riječ Pavlovu: "Ako ste suuskrsli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim!" (Kol 3,1-2).

Dobro bi bilo kad bismo, slaveći Uskrs prve godine novog milenija, ovo dublje shvatili i približili se bar malo životu prve kršćanske zajednice. "Ako ste suuskrsli s Kristom...!" Svatko tko je kršten, "suukopan" je i "suuskrsnuo" je s Kristom. To znači da bismo morali "tražiti što je gore, gdje Krist sjedi zdesne Bogu". Ali, ne samo u tom smislu da razmišljamo o smrti i čeznemo za vječnim životom, kao što je sv. Pavao govorio: "Ta meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak!... Želja mi je otići i s Kristom biti jer to je mnogo, mnogo bolje..." (usp. Fil 1,21.23). No, "težiti za onim što je gore" znači i čeznuti - dok smo još ovdje na zemlji - za životom po zakonima Božjega kraljevstva. U Božjem je kraljevstvu, pak, savršeno izvršavanje volje Božje. Ondje nema grijeha. Savršeno je zajedništvo ljubavi. Potpuna sreća. U Božjem kraljevstvu trajna je radost i vječni mir. Eto, to su vrednote koje krštenici, koji trebaju živjeti novim životom "što ga na krštenju primiše", moraju ostvarivati ovdje na zemlji. Drugim riječima, "težiti za onim što je gore" znači: do krvi se boriti protiv svojih slabosti i grijeha; svakodnevno u svemu vršiti volju Božju; živjeti po Božjim zapovijedima, po Kristovu evanđelju. "Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevati hvalu Bogu! I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u ime Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu!" (Kol 3,16-17). Nadalje, to znači živjeti u savršenoj ljubavi sa svim ljudima; činiti dobro svima. Valja dostići Pavlovo iskustvo: "S Kristom sam razapet. Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2,20). Treba dakle čeznuti za višim darima, a znamo i put najizvršniji - put ljubavi! (usp. 1 Kor 12,31 - 13,13).

Poljedica takvog života bit će radost i mir, istinska i trajna sreća i ovdje na zemlji "iako s progonstvima" (usp. Mk 10,30), a to su najveći darovi Uskrslog Gospodina. Živeći tako, bit ćemo i u ovoj "dolini suza" vjesnici "života budućega vijeka"; vječnog života radosti i mira, sreće i ljubavi u zajedništvu sa svim anđelima i svetima - pred Božjim licem!

Da to postignemo, želi nam pomoći i ovaj i svaki broj "Zvonika" kao i sve ono što mi u Uredništvu radimo.

SRETAN VAM USKRS I USPJEŠNA TEŽNJA ZA ONIM GORE!

Od srca,

vaš urednik

GOSPODIN SLAVNO USKRSNU!

Uskrs je! Slavimo danas veliku istinu naše vjere. "Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije" (Rim 5,8; usp. Iv 3,16). Taj Isus Krist, utjelovljeni Božji Sin, nakon što je podnio muku križa, "sašao (je) nad pakao i treći dan uskrsnuo od mrtvih". "Smrt njime više ne gospoduje!" (Rim 6,9). Pokazalo se u Isusovoj osudi da je On vjeran Bog za sve ljude, Bog u kojega se svatko može pouzdati. Jači je i od same smrti!

Zašto je Isus morao podnijeti tolike muke da bi spasio čovjeka? Zar Bog, koji je Svemogući, nije mogao naći drugi način da čovjeka oslobodi od grijeha? Mogao je, ali "Bog je tako ljubio svijet" (Iv 3,16). Gospodin je svjestan svih ljudskih patnji za koje se čovjek opredijelio odmetnuvši se od svoga Stvoritelja. Došao je ljudima "da upoznaju jedinoga istinskog Boga" (Iv 17,3). Ponizio je samoga sebe (usp. Fil 2,8) i pohrlio čovjeku darovati milost božanske spasiteljske blizine. Zato se nakon Njegova uskrsnuća i proslave događa nešto novo, jedinstveno. Njegovi učenici nastavljaju propovijedati i širiti ono čemu ih je sam Isus naučio, ono što su "čuli i vidjeli" (usp. 1 Iv 1,1-3). To čine jer ne mogu o tome šutjeti! Tu radost ne mogu sebično zadržati samo za sebe! Oni hrle da je podijele s drugima. Uvjereni su, a to su i iskusili, da je sam Bog potvrdio ono što je Isus navješćivao prije svog pashalnog događaja. Uskrsnuće Kristovo je kao pečat koji Bog-Otac stavlja na Isusovo navješćivanje, na Njegovu praksu, na svekoliku Njegovu egzistenciju.

Isusovo uskrsnuće, kao i sam uskrsli Krist, počelo je i izvor našega budućeg uskrsnuća! U Njemu imamo "snagu budućeg svijeta" (Heb 6,5). Naš je život ponesen po Kristu u krilo božanskog života (usp. KKC 655). Pa i sebe je nazvao Životom (usp. Iv 14,6). Uskrsnuli je Onaj koji daruje život u potpunosti, tako što svaki onaj koji u Njega vjeruje neće propasti, nego će imati život vječni (usp. Iv 3,16). Dakle, naglasak je na vjeri!

Stoga, "smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu!" (Rim 6,11). I mi smo danas, poput apostola, pozvani navješćivati Evanđelje. I mi danas, kao pravi Kristovi učenici, ne smijemo biti ravnodušni glede širenja te Radosne vijesti. Krist nam je to i zapovjedio: "Idite, javite mojoj braći" (Mt 28,10).

U tom duhu, dragi čitatelji Zvonika, želim vam sretan Uskrs!

Marinko Stantić

ALELUJA!

Piše: mr. Andrija Kopilović

8. 04. 2001. - Cvjetnica

Iz 50,4-7; Fil 2,6-11; Lk 22,14-23.56

POSLUŠNI SLUGA. Ulazimo u otajstvo Kristove muke i uskrsnuća. Nedjelja Muke je privilegirani Dan Gospodnji u kojem se otajstvo navještene riječi i otajstvo žrtve izvršuju, jer ono što je riječju naviješteno, izvršeno je u znaku. Jedinostveni dan crkvene godine. Pred nama je odlomak Izaijinog teksta o Sluzi Gospodnjem. Sluga Gospodnji je ponizan. On sluša volju Očevu i uvijek je izvršava. Krist je i rekao da je smisao njegova života vršiti volju Božju. Prva oznaka toga služenja je slušanje. Tek onaj koji sluša vrši volju Očevu. Ta poslušnost Ocu stajala je Isusa muke u kojoj se on predao bez suprotstavljanja i tako nam pokazao put rješenja jednog od najvažnijih problema svakoga čovjeka. To je problem patnje. On nije problem patnje rješavao naučavanjem nego življenjem i dao joj božansku dimenziju. Patiti znači u duhu, duši i tijelu prihvatiti, prikazati i ljubavlju posvetiti trpljenje. Tako patnja postaje spasenjski znak i vrednota kojom se dokazuje ljubav. I naše ulaženje u otajstvo Kristove muke bit će plodonosno tek ako prihvatimo i posvjedočimo da patnja nije prokletstvo, nego da je Kristov i naš program: prihvaćanjem, prikazivanjem i posvećenjem patnje uključiti se u spasenjsko djelo.

15. 04. 2001. - Uskrs

Dj 10,34a.37-43; Kol 3,1-4; Lk 24,13-35

KRIST JE ŽIV. Ljudi se prepoznaju u Kristu koji je bio izložen sili Zloga i na smrt osuđen. Zbog toga i njegovo uskrsnuće, središnji događaj naše vjere, ima za nas neizreciv smisao. Uskrsli nam potvrđuje da je moguće i da je već na djelu posvemašnje oslobođenje i život vječni. Vazam budi u nama i u cijelom svijetu neizmjernu nadu i pouzdanje u život. Na temelju vlastitog iskustva Petar daje svjedočanstvo o Kristovu uskrsnuću. Tvrdi da će ljudi biti suđeni prema svojoj vjeri u Uskrslog Gospodina. Koji budu u njega vjerovali, imat će udio u njegovu životu. Isusovo uskrsnuće je početak novoga čovjeka. Prvi Adam koji je pao u grijeh, preporođen je Kristovim utjelovljenjem. Stoga je Krist novi Adam. Tako se utjelovljenje može nazvati i drugim stvaranjem. Treće stvaranje je zapravo ono završno u kojem će Bog stvoriti novo nebo i novu zemlju. Ono je već započelo Kristovim uskrsnućem. Zato je uskrsnuće dokaz da je Bog ostvario svoj plan s čovjekom i da je Krist uskrsli onaj cilj kojemu mi kao hodočasnici sa sigurnošću hodočastimo jer taj novi svijet više nije obećanje, nego stvarnost. Zato se Petar u svom svjedočanstvu tako sigurno naslanja na vjeru u Uskrsloga, jer ta vjera je za njega i iskustvo. I za svakoga od nas bi svaka godišnja proslava Uskrsa trebala biti uvijek novo iskustvo i potvrda da naša nada nije tek obećanje, nego naslanjanje na sigurnost i Isusove riječi i djela. Tako nismo samo obećanjem tek povedeni, nego događajem uvedeni u otajstvo života.

22. 04. 2001. - 2. vazmena nedjelja

Dj 5,12-16; Otk 1,9-11a.12-13.17-19; Iv 20,19-31

VJERA ISCJELJUJE. Ne trpimo danas toliko od fizičkih i tjelesnih slabosti, koliko od bijede koju nam nameće nepravedno i nasilno društvo. Moć iscjeljenja Krist je povjerio svojim apostolima, a po njima kršćanima svih vremena. Potrebno je da i mi u svojoj sredini, djelotvornošću svoga života budemo znak Uskrsloga u našem svijetu. Dirljiv je izvještaj Djela apostolskih u kojemu su apostoli, nakon susreta s Uskrslim i svjesni i jaki u povijesnom služenju ozdravljenju svih onih koji su iskrena srca, tražili oslobođenje od svojih nevolja. Zbog autentičnog svjedočanstva o Uskrslogu Gospodinu i poniznog služenja zajednici, Bog je prvoj kršćanskoj zajednici dnevno pridruživao mnoštvo vjernika. U suvremenom svijetu često nam nedostaje povjerenje u to autentično svjedočenje, a još više vjera da je Uskrsli predao svu vlast svojim učenicima i da preko njih i danas želi djelovati u zajednici i pomagati svima onima kojima je potrebna pomoć. Stoga i danas dosta bolno odzvanjaju Isusove riječi: "Kada Sin čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?" I ova vazmena nedjelja u svojoj službi Riječi je nedjelja vjere po kojoj se trebamo osvjedočiti i znati i tko smo kao učenici i što nam je činiti kao učenicima. Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo i poslanje!

6. 05. 2001. - 4. vazmena nedjelja

Dj 13,14.43-52; Otk 7,9.14b-17; Iv 10,27-30

SVEOPĆENITOST SPASENJA. Kršćanske zajednice su u trajnoj opasnosti da se zatvore u sebe same i teško im je otvoriti se onima koji su "izvana". Katkada se događa da proroci sveopćenitosti spasenja poput Pavla dožive progonstvo od svojih najbližih. U današnjem prvom čitanju se suočavamo s tom činjenicom i dobro je da se kršćanska zajednica zamisli i nad tom mogućnošću, pogotovo u sadašnje vrijeme kad se u istom bogoslužnom prostoru okupljaju tradicionalni i prokušani vjernici, zatim bogotražitelji novoga vremena i tzv. pomodni kršćani. Primjećuje se u našim zajednicama ponekad netrpeljivost jednih prema drugima i međusobne optužbe i krivi sudovi. Tako i neprimjetno dajemo prostor opasnosti zatvaranja kršćanske zajednice u tzv. "izabrane" a jednako tako zaustavljamo proces Božjega poziva da u zajednicu, iz nama nepoznatih razloga, pozove i one koje smo do jučer smatrali svojim neprijateljima. Pravi kršćanski stav kojega Crkva našega vremena u ovim, uistinu čudnim vremenima, treba imati kao svoj jest otvorenost prema milosti Božjoj i povjerenje u Isusa Uskrsloga da on ima načina otvarati ljudska srca i ondje gdje nama to nije posve jasno i poznato. Trsiti se svim silama da vlastitim putem posvećenja nikoga ne gazimo, nikoga ne isključujemo. Valja slijediti glas svoje savjesti i nadasve čuvati zajedništvo Crkve a svaki sud o "podobnosti" i "pozvanosti" prepustiti Bogu, povijesti i Crkvi. Tako ćemo kao učenici postati pavlovski široki i božanski blagi, da se mjerom kojom mi mjerimo i nama uzvrat. Zato molimo za takve pastire koji će to znati navješćivati proročki i danas.

29. 04. 2001. 3. vazmena nedjelja

Dj 5,27b-32.40b-41; Otk 5,11-14; Iv 21,1-19

RADOST TRPLJENJA

Crkva, svjedok Kristovog uskrsnuća, ne može prešućivati istinu, pa ni onda kada joj prijetite mogućnici ovoga svijeta. U samim počecima takvo je svjedočanstvo kršćana bilo izloženo opasnosti progona, koja se nastavila sve do naših dana, a bit će tako i kroz svu povijest. Svjedočanstvo popraćeno patnjom kod kršćana rađa najvećim plodom - mučeništvom. Isusovi učenici koji su radosni u patnjama koje podnose postaju znakom sile Isusove i pobjede koju je on zajamčio. Pred nama su Petar i ostali učenici suočeni s vođama svoga naroda koji zbog svjedočanstva o Kristovu uskrsnuću, pokoravajući se Bogu više nego ljudima, trpe progonstvo, nepravedne udarce i sve ono što silnici ovoga svijeta, pa i duhovni, čine protiv svjedoka istine. Po Božjem planu u navještaj Riječi i svjedočenje istine spada i radosno trpljenje koje, kao i sjeme koje istrune u zemlji, donosi obilat rod. I nije slučajno da je Crkva cijeloga svoga postojanja u mnogim svojim udovima stalno mučenička i zato stalno i misionarska, jer je patnja, prikazana i prihvaćena, postala radosni izvor i najveća nagrada onima koji navješćuju i svjedoče Krista raspetoga ali i uskrsnuloga. Po njima je Gospodin i danas na djelu i pobjeđuje svako progonstvo, vodi povijest i čini uvjerljivim navještaj koji je iz dana u dan sve veći baš radi radosnoga trpljenja koje oplemenjuje kršćanstvo. Stoga pravi kršćanin u svom programu mora imati i načelo: "Radosno trpjeti za Krista."

USKRSNUĆE, NOVI ŽIVOT - ŽIVOT SEBEDARJA



Kršćanska braćo i sestre!

Mi se i sada na početku trećeg tisućljeća nalazimo u pokretu novog života. Isusova smrt početak je uskrsnuća. Uskrsnuće odonda traje, zahvaća ljude, ljudsku povijest i stvara novost. Ne može se staro zadržati. Gle, sve činim novo, piše u Otkrivenju (Otk 21,5)! Uskrsnuli čovjek je na čelu povorke koja ulazi u novost

života. To novo treba shvatiti onako kako to Bog objavljuje u svome uskrsnome Sinu.

Mi kršćani se zato kroz sve vrijeme naše kršćanske povijesti udubljujemo u misterij njegova uskrsnuća. Uskrsnuće Kristovo nije takav događaj koji bismo mogli povijesno utvrditi i kao takvog ga priznavati i spominjati. Nije dosta da kažemo: to je povijesna činjenica i dovoljno je da je pohranimo u povijesno pamćenje. Uskrsnuće je točka prijeloma kao novi čin stvaranja. Ono je početak, navještaj i poziv svima: uključite se! To je ostvarena nada u Jednome, u Sinu Čovječjemu koji postaje glava novog čovječanstva. U tu nadu se slijevaju sve težnje čovječanstva.

Kršćanstvo zato ide uvijek naprijed, usprkos toga što su ga mnogo puta htjeli uništiti. Mnoge su poubijali u Kristu, ali uvijek je to bio novi život u istom Kristu. Koliko samo strašnih progona i mučeništva! Uskrsnuvši jedanput Krist više ne umire. Uvijek je živ s nama!

U čemu je paradoks Isusove smrti? Isus je smrću smrt pobijedio. Jer ju je prihvatio radije nego da je nanese, pretvorio ju je u ljubav, a ljubav je vječna. Zato je pozvao svoje da ga slijede u ljubavi. Po tom će svijet znati da ste moji učenici, budete li imali ljubavi jedni za druge (usp. Iv 13,35). Govorio je to uoči svoje smrti. Poučio je svoje da ne posežu nikad više za smrću drugih ljudi kao sredstvom za ostvarivanje nekog željenog dobra. Radije neka sami umru, jer će odlukom za ljubav trajno živjeti, ući će u uskrsnuće života s njim. Neka ljubav preuzmu kao pravilo puta do novog sretnog života. Umjesto međusobnog uklanjanja i ubijanja neka se međusobno daruju jedni drugima.

Uskrsnuli je uskrsnuo zauvijek! I koji s njim suumru, suuskršavaju zauvijek.

Svi bismo trebali ući, kako to ističu neki današnji mislioci, u novi misaono - duhovni životni obrazac. Ne više samo po onom tko će više steći i prigrabiti, ne više samo borba za prevlast, među pojedincima, među narodima, među klasama iz čega su se pojavili razni ekstremizmi. Treba shvatiti da je rješenje samo u Kristovu modelu. To je darivanje. Život shvaćen kao darivanje!

Promijeniti, dakle, način mišljenja. Sve što činimo, činimo iz ljubavi. Na dobro jedni drugima. Nitko ne smije živjeti sam za sebe. Isus je umro za druge. Zato je njegova smrt početak pravoga života. Isus je živio za druge i život u vremenu položio za druge. To je izvor novog načina mišljenja.

Hoćemo li sada na početku trećega tisućljeća to Isusovo pravilo? Spasenje je u međusobnoj solidarnosti, uzajamnosti, darivanju i ljubavi. Sloboda, bratstvo moguće je među ljudima samo po ljubavi. Ako počnemo u svemu što radimo, u svemu što imamo, u svim svojim sposobnostima misliti jedni na druge, kako da postignemo zajedničko dobro! Ako svoje



sposobnosti, sve svoje darove, znanost, tehniku, upotrijebimo na opće dobro, onda ćemo stvarno ulaziti u novi život i u vremenu.

Na to nas je pozvao Isus Krist, Uskrsnuli. To je pokret koji ima vječnu budućnost. Suuskrsnuli s Kristom krenimo u ljubav, i bit će to punina radosti života.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od Uskrslog Spasitelja!

+ Ivan, biskup

OTAJSTVO USKRSA

**Radost me Uskrsa žari.
S njom ću u život novi.
I križ će u sjaju njenom
zablistat sav
na goril**

**Uzet ću svu sebe
da mu se klanja i moli.**

**U mirisu narcisa bijelih
radost me Uskrsa nosi.**

s. Fides Vidaković

**POSJETA IVANA BANDIĆA, SAVJETNIKA
ZA HRVATSKU MANJINU U SRJ, SUBOTICI I SOMBORU**

IMA NADE ZA BOLJI POLOŽAJ HRVATA U SRJ

Savjetnik za hrvatsku manjinu u SRJ pri Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Beogradu **Ivan Bandić** posjetio je 1. ožujka Suboticu, a sutradan i Sombor, u cilju upoznavanja hrvatskih institucija i organizacija, tj. predstavnika Hrvata u SRJ i konkretnih uvjeta u kojima žive. Tako je već prvoga dana, 1. ožujka, razgovarao s predstavnicima Foruma hrvatskih institucija i organizacija, HNS-a, DSHV-a, Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", Hrvatskog akademskog društva, HKC-a "Bunjevačko kolo", katoličkog mjesečnika "Zvonik", uredništva na hrvatskom jeziku Radija i Televizije Subotica, a drugoga dana s predstavnicima HKPD-a "Matija Gubec" iz Tavankuta te KUD-a



Savjetnik Ivan Bandić i konzul Miroslav Kovačić

"Vladimir Nazor" iz Sombora.

Na susretu s članovima Uredništva "Zvonika" i Instituta "Ivan Antunović" savjetniku Bandiću detaljno je o "Zvoniku" govorio glavni i odgovorni urednik **Andrija Anišić** a o odjelima Instituta i načinu rada izvijestio je predsjedavajući Instituta **mr. Andrija Kopilović**. Nakon ovog susreta predstavilo se i Hrvatsko akademsko društvo u čije je ime govorio **mr. Josip Ivanović**.

U izuzetno prijateljskoj atmosferi razgovaralo se o potrebi podrške od strane Republike Hrvatske našem narodu, o potrebi normalizacije odnosa između SRJ i R. Hrvatske. Gospodin Bandić je izrazio svoje veliko razumijevanje za položaj Hrvata u SRJ i vjeru da će se uskoro stvari kretati u pozitivnom smjeru što se daje vidjeti iz demokratskih promjena u Jugoslaviji a samim tim će se olakšati i položaj Hrvata u SRJ.

Ovo je samo jedan u nizu planiranih susreta s predstavnicima hrvatske zajednice savjetnika Bandića, a u njegovoj pratnji bio je i **Miroslav Kovačić**, konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, koji osobno dobro poznaje uvjete života i rada Hrvata na ovim prostorima.

K. Č.

ŽEDNIČANI - SJEMENIŠTARCIMA

Svake godine vjernici Žednika (oni najvjerniji Gospini štovatelji), organiziraju devetnicu Gospi Lurdskoj. Sakupe među sobom novac za cvijeće i sv. misu.

Ove godine, kada smo uredili oltar Blažene Djevice Marije, jednoglasno smo odlučili da preostali novac darujemo

sjemeništu, ali na poseban način. Platili smo sv. misu na kojoj smo sudjelovali uz našeg župnika, moleći se Majci Božjoj za sve one koji su u sjemeništu da izdrže na putu kojim su pošli. Preporučili smo ih Majci Božjoj neka ih čuva.

Mislimo da smo na ovaj način doprinijeli, ali više nego dinarčićima koje bismo u ovako teškoj situaciji mogli darivati.

Vjernici Žednika

KORIZMENE TRIBINE U SV. JURJU

Tijekom korizme župljani župe sv. Jurja intenzivnije su upoznavali povijest Crkve s različitih gledišta. Svakog petka u 20 sati održana je tribina na kojoj su sudjelovali odrasli i mladi.

Prvu tribinu održao je **vlč. Lazar Novaković**, župnik somborske župe sv. Križa. On je ukratko izložio opću povijest Crkve u drugom tisućljeću, jer je to okvirna tema tribina. Naglasio je neke značajnije događaje, a obimnost teme svakako zahtijeva sustavnije proučavanje.

Na drugoj tribini predavač je bio **prof. Rudolf Kolar**, profesor povijesti koji sada predaje u gimnaziji Paulinum. On je obradio temu "Umjetnost u povijesti Crkve". Dao je pregled umjetničkih pravaca i umjetničkog stvaralaštva na području graditeljstva, slikarstva i kiparstva povezujući ih s događanjima u Crkvi.

Treću tribinu s temom "Razvoj moralne teologije u povijesti Crkve" održao je **preč. Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka. On nas je upoznao s moralnom teorijom i praksom kroz povijest Crkve, naglašavajući da je Isus Krist bio i danas jest moralni uzor nasljedovanja svakog kršćanina.

Četvrtu i petu tribinu održao je naš župnik **vlč. István Dobai**, a teme su bile "Ekumenizam" i "Sakramenti u povijesti Crkve", na kojima je predavač izložio ekumenska nastojanja i sakramentalnu praksu kroz povijest Crkve.

B. R.

TRIBINA U SOMBORU

MEĐULJUDSKI ODNOSI U OBITELJI



Na tribina za odrasle u župi sv. Križa u Somboru u ožujku mjesecu nastavljen je razgovor o obitelji. Tako je 18. ožujka karmelićanin **o. Bernardin Witzmeg** održao predavanje na temu "Međuljudski odnosi u obitelji".

U odnosu između roditelja i djece veliku pažnju treba posvetiti razgovoru, pažljivosti, nježnosti - naglasio je predavač i upozorio da su roditelji dužni prepoznati simptome raznih problema kod svoje djece.

U svojim pitanjima prisutni su svjedočili i o svojim iskustvima obiteljskog života.

N. N.

DEVETNICA SV. JOSIPU

KREPOSNIM ŽIVOTOM DO SVETOSTI

U župnoj crkvi sv. Roka u Subotici od 10. do 19. ožujka održana je drevna devetnica u čast sv. Josipu. Svaku večer u 17 sati bila je pobožnost Križnoga puta koju su predvodili mladi i djeca, a u 17,30 sati bila je misa i prigodna propovijed. Okvirna tema ovogodišnjih propovijedi bila je "Kreposnim životom do svetosti - sv. Josip uzor kreposnog života". Kroz devet dana propovjednici su govorili o tri ulivene i četiri stožerne kreposti. Propovjednici su bili svećenici i redovnici subotičke biskupije, a prvi put nakon nesretnih ratova, dva dana je gost na devetnici bio i netko iz R. Hrvatske. Naime, 13. i 14. ožujka sv. mise je predvodio i propovijedao **Đurica Pardon**, župnik iz Batine. Svaku večer u devetnici je sudjelovalo oko 450 vjernika a tijekom devetnice podijeljeno je oko 3000 pričesti.

Ni ove godine veliki biskup nije zaboravljen

I ove godine 16. ožujka, na obljetnicu smrti **mons. Lajče Budanovića**, prvog subotičkog biskupa, sudionici devetnice sv. Josipu u župi sv. Roka, sjetili su se svog velikog i omiljenog biskupa. U pobožnosti prije mise župnik **Andrija Anišić** pročitao je dijelove životopisa Lajče Budanovića koji je napisao akademik **dr. Ante Sekulić**, ističući, uz ostalo, upravo Budanovićeve brige za očuvanje narodne svijesti povjerenog mu stada. On je također pročitao i izlaganje **s. M. Anđeline Kujundžić** o brizi Lajče Budanovića za redovništvo i redovnička zvanja. U molitvenom dijelu ovog spomena nazočni su molili za nova duhovna zvanja u subotičkoj biskupiji.

Sv. misu toga dana predvodio je generalni vikar subotičke biskupije **mons. Bela Stantić**. On je u uvodu u sv. misu podsjetio kako je biskup Budanović bio veliki štovatelj sv. Josipa kojemu je on kao "pokrovitelju sv. Crkve" povjeravao svoje brige u organiziranju crkvenog života u ovim krajevima ali kojemu je dnevno molio i molitvu za sretnu smrt. On je spomenuo kako su posljednje Budanovićeve riječi bile: "Sv. Josip je učinio svoje", očito svjestan plodova i napretka vjerskog života u Bačkoj, ali i činjenice njegove smrti uoči blagdana sv. Josipa. Prigodnu propovijed održao je **o. Marijan Kovačević**, subotički franjevac.

Biskup na završetku devetnice

Na blagdan sv. Josipa svečano euharistijsko slavlje predvodio je biskup **mons. Ivan Péntzes**, u zajedništvu sa župnikom **Andrijom Anišićem** i mjesnim dekanom **Julijem Bašićem** te s još desetak svećenika i redovnika. U svojoj propovijedi biskup je također govorio o krepostima sv. Josipa, napose o vjeri, nadi i ljubavi koje nam mogu poslužiti kao poticaj za osobni rast u kreposnom životu i u svetosti.

Na misi je, kao i za vrijeme cijele devetnice, pjevao župni zbor pod ravnanjem **s. Silvane Milan**, uz orguljsku pratnju **mr. Ervina Čelikovića**.

JOSIPOVO NA PALIĆU

U povodu omiljenog blagdana sv. Josipa na Paliću je izveden igrokaz "Judina izdaja i izdaja naša". Mali glumci su dobro uvježbali svoje uloge, ali je priprema išla i uz jednu



kušnju. Naime, naš glumac **Perica**, koji je glumio Isusa, slomio je dva dana prije nastupa nogu. Mislili smo da je sve propalo. Hvala Bogu, ubrzo smo našli zamjenu i sve je dobro prošlo. Našem Perici molimo od Boga brzo ozdravljenje i da što prije skine gips.

Župnik **Josip Leist** je zahvalio djeci za njihov trud, a za dar im je obećao jednodnevni izlet u Bač, naravno kad završi školska godina.

G. M.

SOMBORSKA DJECA S ISUSOM NA KRIŽNOM PUTU

Vjeronaučna djeca u Somboru svoju zahvalnost i ljubav prema Isusu u korizmeno vrijeme pokazala su po pobožnosti Križnoga puta.

Na Blagovijest 25. ožujka djeca župa Pesvetog Trojstva i sv. Križa predvodila su svojim molitvama Križni put u karmelskoj crkvi. Pjevanje je vodio prior karmelskog samostana **o.**



Mato Miloš, a s djecom je bio i dekan **Josip Pekanović**.

Narednog tjedna (1. travnja) djeca su pratila Isusa na Križnom putu u župi sv. Križa u zajedništvu sa župnikom **Lazarom Novakovićem**, vlč. **Josipom Pekanovićem**, roditeljima i ostalim vjernicima. Molili su za svećenike, djecu u gradu koja još nisu upoznala Isusa, za učitelje i roditelje, ali i za sebe same. Ponekad je teško učiti, slušati roditelje, ustati za misu i moliti. Sve svoje poteškoće djeca su povjerila svom prijatelju Isusu.

Zlata Lacić

KORIZMA NA SUBOTIČKOJ KALVARIJI

I ove godine tijekom korizme "oživjela" je popularna subotička kalvarija. Lijepo vrijeme omogućilo je da se veliki broj mladih i djece, kao i ostalih vjernika, okupi na dragu pobožnost Križnog puta.

Tako je 25. ožujka bio Križni put za mlade u kojem su postaje Križnog puta predmolili mladi, a na kraju pobožnosti prigodnu propovijed održao je **mons. Stjepan Beretić**, katedralni župnik. U sljedeću nedjelju, 1. travnja bio je Križni put za djecu. Mnoga djeca subotičkih i župa iz okolice oduševljeno su sudjelovali na Križnom putu noseći križeve koje su sami nosili, a bilo je i više velikih križeva koje su djeca naizmjenice nosila radosno iako ne lagano, jer su željela biti što sličnija Isusu. Na kraju Križnoga puta prisutnoj djeci obratio se toplim riječima generalni vikar Subotičke biskupije **mons. Bela Stantić**.

Do kraja korizme na subotičkoj kalvariji bit će još križni put na Cvjetnicu i na Veliki petak. Križni pu se obavlja posebno na hrvatskom i posebno na mađarskom jeziku. /A. A./

NOVA KAPELA CRNE GOSPE U ĐURĐINU

U nedjelju 25. 03. na svetkovinu Navještenja Gospodnjega, u župnoj crkvi sv. Josipa Radnika u Đurđinu, otvorena je kapela Crne Gospe. Kopiju ovog Gospinog lika darovala je jedna obitelj iz Đurđina, a izradio ju je gospodin **Šime Peić**, subotički slikar. **Vlč. Lazar Ivan Krmpotić** je blagoslovio sliku, a zatim je, u procesiji prenešena do kapele u predvorju crkve, intronizirana. Na misnom slavlju su uz domaćeg župnika sudjelovali i gosti: gvardijan subotički **o. Andrija Matić**, **o. Krištof Radak** iz Poljske, sada na službi u župi sv. Petra u šumi kod Pazina, i umirovljeni tavankutski svećenik **Antun Gabrić**. Prigodnu propovijed održao je **o. Krištof**, pavlin. Iz svake njegove riječi osjećala se prevelika ljubav prema Mariji, kakva samo može niknuti u srcu jednog Poljaka.

Prema pučkoj predaji, milosni lik Crne Gospe potiče iz pavlinskog samostana na Pavlovcu - Vanteleku. Od godine 1692. čuvaju ga subotički franjevci. Ovu kopiju lika postavlja ju zahvalni đurđinski vjernici kao spomen na jubilej 2000, a na godišnjicu krunjenja originala.

Toga dana poslijepodne posjetili smo mjesto na kome je postojao pavlinski samostan između XIII. i XIV. stoljeća. Predmeti koji su do sada pronađeni pojedinačnim iskopavanjima pouzdano govore o životu otaca pavlina na ovim prostorima, kao i o sudbini koja će ih zadesiti kasnije, dolaskom turske vojske. Još i dan danas usred žitnog zelenila proviri po koji komad crvenog kamena ili blatnjavi novčić. Crna Gospa je ona koja zna tajnu minulih vremena, a na nama je da je otkrijemo i sačuvamo ovo dragocjeno svjedočanstvo svoje povijesti i vjere.

Verica Dulić

DVA NOVA ĐAKONA SUBOTIČKE BISKUPIJE

U nedjelju 25. ožujka u subotičkoj katedrali-bazilici biskup **mons. Ivan Péntzes** zaredio je za đakone **Josipa Štefkovića** i **Františka Gašparovskog**. U ovom slavlju sudjelovao je lijepi broj vjernika iz Subotice kao i brojna rodbina i prijatelji ređenika.

Ovom slavlju bili su nazočni i **dr. Vojtech Nepsinsky**,



Gost iz Hrvatske i gosti iz Slovačke na đakonskom ređenju

rektor fakulteta i moderator sjemeništa iz Banske Bystrice (Slovačka) u kojoj studira František kao i njegovih 11 kolega bogoslova i bogoslov subotičke biskupije **Dominik Ralbovsky**. U slavlju je sudjelovao i rektor doma i pretpostavljeni salezijanaca u Bansknoj Bystrici **Anton Cerven** (Červen), duhovnik u domu salezijanaca u Zilini **Stefan Turansky** te obitelj **Vetrakovih** također iz Slovačke. Od Josipovih kolega iz Hrvatske bio je nazočan đakon, isusovac **Antun Volenik**, rodom iz Belog Manastira!

JOSIP ŠTEFKOVIĆ rođen je 17. 07. 1976. u Subotici od oca + **Ivana Štefkovića** i majke **Dominike r. Ivanković**. Osnovnu školu pohađao je u Tavankutu i Starom Žedniku, a gimnaziju u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici. Teologiju studira u Zagrebu na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove.

Njegov mlađi brat **Mirko** također je bogoslov i teologiju studira u Rimu.

FRANTIŠEK GAŠPAROVSKY rođen je u 23. 01. 1977. godine u Baču od oca **Franje** i majke **Ane r. Janas**. Osnovnu školu je pohađao u Baču, gimnaziju je završio u Subotici u sjemeništu "Paulinum", na studiju teologije, kao Slovak, nalazi se u Slovačkoj u Bansknoj Bystrici. /A. A./

TROSTRUKA PROSLAVA HKPD "MATIJA GUBEC" U TAVANKUTU

U Tavankutu 55 godina uspješno djeluje Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo "Matija Gubec". Ovo Društvo je najstarije hrvatsko društvo u subotičkoj općini. U svom djelovanju HKPD "Matija Gubec" je prije 40 godina počeo organizirati likovnu koloniju iz koje se ubrzo razvila kolonija slarmarki. Zahvaljujući djelovanju ovog Društva umjetnost u tehnicu slame postala je na daleko poznata, a danas već postoje mnoga djela koja se čuvaju u poznatim svjetskim muzejima. Prije točno 10 godina uprava nekadašnjeg KUD-a "Matija Gubec" vratila je izvorno ime svom društvu - Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo "Matija Gubec" Tavankut. Tako je "Matija Gubec" postalo prvo društvo koje je u cijeloj današnjoj R. Jugoslaviji vratilo svoje izvorno ime. Ova odluka bila je sudbonosna za budući rad i djelovanje "Matije Gupca". Tadašnji predsjednik HKPD "Matija Gubec" bio je filmski režiser **Branko Ištvančić**, koji danas uspješno radi u svojoj profesiji u Zagrebu. Odluka uprave Društva nije se svidjela mnogima te je od strane nekih poticano i svesrdno pomagano osnivanje druga dva KUD-a u Tavankutu s namjerom da djeca



*Predsjednik
Društva
Branko Horvat
polaže vijenac
na bistu
Matije Gupca*

i mladi napuste "Matiju Gupca". Prvih nekoliko godina bilo je uspjeha u toj namjeri, ali što je više vremena prolazilo, bilo je jasno da ta dva društva nemaju nikakvu budućnost. Svojim ustrajnim radom HKPD "Matija Gubec" je privukao mnogo djece i mladih te danas broji više od tri stotine aktivnih članova.

U subotu 17. 03. u prostorijama gdje su ranije stanovale sestre dominikanke u Tavankutu HKPD "Matija Gubec" je svečano otvorio Informatički centar u kojem će se ubuduće obučavati djeca i mladi za rad na kompjutorima. Kod otvaranja kratko je pozdravio sve okupljene **Antun Lučić**, tajnik Društva. On je podsjetio da HKPD "Matija Gubec" jeste i prosvjetno društvo te mu je zadaća raditi na prosvjećivanju svojih članova i ostalih ljudi dobre volje. To je razlog otvaranja Informatičkog centra. Sam čin presijecanja vrpce izvršilo je dvoje djece prvoškolaca, a oni su i prvi uključili glavni kompjutor u novom centru. U tri novouređene prostorije predviđeno je otvaranje ureda u kojem bi mještani Tavankuta mogli imati pristup internetu i još nekim drugim uredskim potrebama kao što je fotokopiranje i drugo. Za početak je postavljeno šest kompjutora s najvažnijim priključcima.

Drugi dio večernjeg programa bila je svečana akademija u prostranoj dvorani HKPD-a "Matija Gubec" na kojoj je bilo mnogo uvaženih gostiju i članova Društva. Na početku programa otpjevane su jugoslavenska i hrvatska državna himna. U sklopu programa bilo je govora o povijesti i radu Društva, a skup su pozdravili i mnogi predstavnici različitih institucija te Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici.

U nastavku svečane akademije članovi Folklorne sekcije izveli su nekoliko prelijepih koreografija bunjevačkih narodnih igara. Kroz cjelovečernji program voditelji su bili **Kata Žigmanov** i **Ladislav Suknović**. Poslije akademije i završenog govora **Tomislava Žigmanova**, koji se osvrnuo na dosadašnji rad Društva, u diskoteci "Quin" priređena je prigodna zakuska za sve uzvanike.

U nedjelju 18. 03. u župnoj crkvi "Srca Isusova" u Tavankutu služena je svečana koncelebrirana sv. misa za sve žive i pokojne članove HKPD-a "Matija Gubec", koju je predvodio subotički biskup **dr. Ivan Péntzes**, a uz njega su bili mjesni župnik i dekan **Franjo Ivanković** te **mons. Marko Forgić** i **preč. Andrija Anišić**. U prigodnoj propovijedi župnik je posebno zahvalio mudrom vođenju HKPD-a "Matija Gubec" koje je uvijek svoje članove upućivalo na prave vrijednosti te

se nikada nije bojalo reći da su oni Hrvati, ni onda kada je to bilo posebno teško. Pored ostalog on je naglasio: "Kultura je jedno od najdivnijih čovjekovih konkretnih djela. Ona se ne rađa odjednom niti nastaje dekretom, nego je ona baštinjena kroz dugi niz generacija. Zato je dobro znati da su drugi Bunjevce proglasili nekakvim samostalnim narodom koji nema veze s Hrvatima. To je učinjeno prije tridesetak godina samo zato da bi nas se zbrisalo sa ovih prostora gdje su se naselili naši preci prije više stoljeća. Zato su tih godina bunjevački Hrvati koji su vršili bilo kakvu funkciju u školama, poduzećima, kulturnim društvima, bili prisilno smijenjeni te ostavljeni da pođu u svijet trbuhom za kruhom. Među nama su i danas ovdje neki koji su na svojoj koži to itekako iskusili. Na te događaje vežu ih žalosne uspomene. Željeli bismo da se to više nikad ne ponovi!"

U prikaznoj procesiji djeca i mladi u narodnim nošnjama prinijeli su darove među kojima su bile i tri ukrašene svijeće za zlatnim brojevima triju obljetnica Društva te rad od slame **Mare Ivković Ivandekić**.

Poslije sv. mise u prostranom hodniku župne kuće otvorena je **STALNA IZLOŽBA SLIKA** i ostalih radova **OD SLAME**. Ovom svečanom otvaranju bili su nazočni gospodin **Bela Duranci** i gospođa **Olga Šram**. Cijelu izložbu su postavile **Jozefina Skenderović** i **Marija Vojnić**. Tako je konačno realizirana dugogodišnja zamisao voditeljice Likovnog odjela Društva **Jozefine Skenderović** da mnoštvo vrijednih radova koji su nastali na likovnim kolonijama u Tavankutu budu trajno dostupni zainteresiranim posjetiteljima. Za ovu priliku načinjen je i prigodan katalog izloženih radova.

Završetak ovog trostrukog slavlja bilo je polaganje vijenaca, pred bistu "Matije Gupca" u centru sela, te na grobove osnivača HKPD "Matija Gupca". Ujedno je biskup **dr. Ivan Péntzes** blagoslovio Informatički centar.

Franjo Ivanković

ČLANOVI SPLITSKE OPERE I KAZALIŠTA U BAČKOJ

U petak 30. ožujka 2001. godine prvaci opere iz Splita: **Žana Bučević** - sopran, **Branka Papak** - alt, **Stefan Kokoškov** - tenor, koje je za klavirnom pratila **prof. Olga Račić**, održali su pred brojnom publikom u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije korizmene koncert pod nazivom "**Smiluj se meni, Gospodine**". Izabrane poetske tekstove čitala je glumica HNK iz Splita **Tatjana Jovanović**.

Oni su otpjevali brojne korizmene pjesme različitih skladatelja kao što su Anđelko Klobučar, W. A. Mozart, Lukačić, Stradelli, J. S. Bach i drugih...

Koncert su organizirali Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice i Hrvatske matice iseljenika iz Zagreba.

Goste je na početku pozdravio toplim riječima katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. On je među ostalim rekao: "Radujem se ove korizmene večeri, što pod svodovima naše 228 godina stare katedrale mogu pozdraviti mile goste iz 2000 godina staroga grada Splita! /.../"

Subotica pozdravlja predstavnike dragoga Splita: pjevače i glumce splitskog Hrvatskog narodnog kazališta i Opere. /.../"

Mili naši gosti! Prošloga sam ljeta, dobrotom svojih prijatelja, bio pod zvonikom svetoga Duje. Uživao sam u zvonkoj



Branka Papak, Stefan Kokoškov, Žana Bučević i Tatjana Jovanović

južnjačkoj ikavici, u mladosti što razgovara, pjeva i pleše u divnoj splitskoj noći.

A večeras vas pozdravlja najsjeverniji dalmatinski grad. (Dalmatinaca ima i sjeverno od Budima, gdje u gradu Szentendre kantaju dalmatinski). Još u 19. stoljeću su naš govori i Mađari i franjevci naši zvali dalmatinskim jezikom, a nas su poznavali kao Dalmatince.

Dobro nam došli dragi SPLICANI. Svoji ste među svojim. Večeras ste gosti grada Subotice, katedralne župe svete Terezije, i Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović". Zapivajte nam. Slušat ćemo vas. Progovorate nam - vaši smo."

Zatim je sve nazočne pozdravila djelatnica Hrvatske matice iseljenika Nives Antoljak. Ona je svima prenijela pozdrave predsjednika HMI Borisa Marune, a u ime HMI ovom koncertu nazočila je i Marija Hećimović, također djelatnica ove ustanove.

U ime Hrvatskog narodnog kazališta i opere iz Splita prisutnima se obratio Joško Markotić zahvaljujući na suradnji Hrvatskoj matici iseljenika i Institutu "Ivan Antunović", kao i katedralnom župniku izražavajući nadu da će biti još ovakvih susreta.

Među uglednim gostima bili su József Kasza, podpredsjednik vlade R. Srbije, glavni organizatori "United Gamesa", gradonačelnici gradova članica "United Gamesa", predstavnici općina članica gradova "United Gamesa".

Poslije koncerta mons. Stjepan Beretić priredio je večeru za goste iz R. Hrvatske i tom prigodom im još jednom zahvalio na koncertu i za uspomenu im dao uskrsna jaja izrađena od slame i komplet razglednica katedrale, sjemeništa i biskupije. A Stipan Jaramazović, umjetnički rukovoditelj Subotičkog tamburaškog orkestra, poklonio im je CD ovog orkestra.

Isti koncert gosti iz Splita održali su i u somborskoj crkvi Presvetog Trojstva i novosadskoj crkvi Imena Marijina. /A.A./

SLOŽNA BRAĆA

Davne, 1924. godine vjenčali su se Pajo Cvijanov i Giza Tumbas Loketić. Kao plod njihove ljubavi rodilo se sedam sinova. Prvi sin Geza rodio se 1925. godine. Samo dvije godine kasnije, 1927. rođen je drugi sin Pere, zatim 1930. na svijet dolazi treći Grgo, a odmah nakon njega rođena su još dvojica - blizanci Blaško i Dančo, zatim je 1936. rođen šesti sin Josip i kao zadnji, 1938. sedmi sin Đuro.

Naravno, život im nije nimalo bio lagan a posebno majci Gizi i dida Paji. Kako je vrijeme prolazilo, sinovi su se polako poženili i osnovali svoje obitelji. Majka i dida su bivali sve stariji i bolesniji, izmučeni naporom i teškim radom 1978. dida Pajo je napustio zemaljski svijet. Trinaest godina kasnije, 1991. i majka Giza se preselila u vječnost. Od tada (1991)



braća su postala još složnija te se svake nedjelje poslije sv. mise sastaju da se vide i "izdivane". Svake nedjelje idu kod drugoga na rakiju i kavu. Pošto ih ima na više strana, ne skupe se svake nedjelje svih sedam, ali pet ili šest se uvijek skupi. Sve veće poslove rade zajedno, brinu se jedan za drugoga i u zdravlju i u bolesti. Lijepo je danas u ova nemirna vremena vidjeti braću koja se toliko slažu. Mislim da njihovo zajedništvo služi za primjer i vrijedno je svake pohvale. Stoga im od srca želim puno zdravlja, zajedništva i obilje Božjeg blagoslova.

Željka C.

ČISTA SRIJEDA NA BIKOVU

Desetljeće je prohujalo kad se obitelj Marije i Lazara Brejar, potaknuta nutarnjim nadahnućem, odlučila poći gospodinu župniku na Bikovo vlč. Juliju Bašiću na iskreni razgovor i dogovor da se zapušteno raspelo zajedničkim trudom, molitvom i radom obnovi. Tužno je bilo zastati pred takvim raspelom, a lijepo i spasonosno bi bilo za duše vjernika na dobrovoljnoj bazi poraditi, da ono u prirodi Božjoj oživi! Vjernici najbližih župa mogli bi grupno, pa i osobno, češće hodočastiti raspelom Kristu vapijući za pomoć.

Sama molitva se vinula nebesima, a mnogi su vjernici, naslućujući sve teže vrijeme, na blagdan Uzvišenja sv. Križa 14. rujna 2000. g. prisustvovali kod sv. mise u crkvi i vapili nebeskom Ocu za pomoć. Tada je dogovoreno da će se opet na Čistu srijedu, zadnjeg dana veljače, okupiti na hodočašću pred obnovljenim RASPELOM u kljanjanju i moljenju krunice kako bi kroz pokoru, žrtvu i molitve, primili potrebne milosti za budućnost III. milenija. Pjevali su ovi hodočasnici svom dušom, obilazili oko obnovljenog raspela puni radosti što su u složnom zajedništvu učinili nešto lijepo i veliko raspelom Isusu Kristu na čast. Okupilo se tada pedesetak osoba, počev od mladeži pa do starijih, sve do 77 godina. Zajednička im je molba bila: Bože, daj da se ovaj Kristov Križ prihvati srcem i dušom u III. mileniju uz molitvu, post i djela milosrđa i da tako nastavimo svake godine na Čistu srijedu uz sv. misu i zajedničko hodočašće do obnovljenog RASPELA!

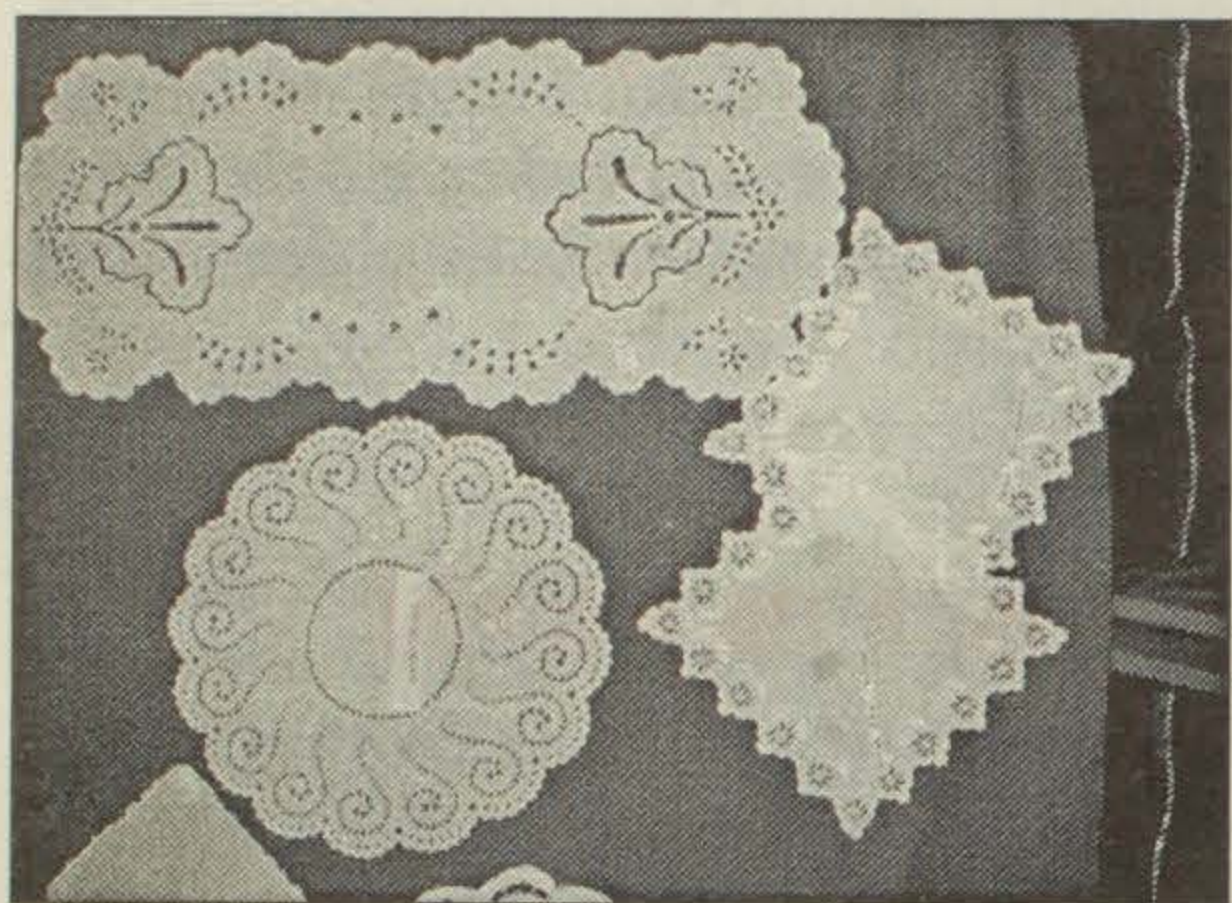
Molimo osobito MIR ZEMLJI našoj - toj malenoj lopti velikog Svemira! Neka njezini putovi donesu zbliženje u jednom znaku koji je dan čovječanstvu - u znaku KRISTOVA KRIŽA. Molimo i za naše obitelji! A ljudi ovoga vremena neka postanu ljudi Nade! I Radosti!

Marija Brejar



Član našeg Uredničkog vijeća **prof. BELA GABRIĆ** misom zahvalnicom i rođendanskom tortom proslavio je svoj 80. rođendan sa svojom župnom zajednicom i rodbinom

U HKC "BUNJEVAČKO KOLO" OTVORENA IZLOŽBA ŠLINGA



U svečanoj sali HKC "Bunjevačko kolo" u ponedjeljak 27. ožujka otvorena je izložba šlinga na kojoj je radove izložilo tridesetak autora. Izložbu je otvorio **mr. Andrija Kopilović** pohvalivši vrijedne ruke

naših žena koje su uz svoj rad unijele i srce u šling. "U bijelo platno su naše mame uložile mnogo truda i napora i zbog toga mi je prva asocijacija na bjelinu marljivost i čistota" - nadahnuto je govorio mr. Kopilović.

Na izložbi su uz šling izložene i papuče, rukotvorina koja krase Bunjevce. Izložba je bila otvorena do 7. travnja. /K. Č./

NA "DANIMA POZORIŠTA" U BAJMOKU NASTUPILA

DRAMSKA GRUPA ŽUPE SV. ROKA

Na "Danima pozorišta" u Bajmoku 25. ožujka, na završetku tradicionalnog susreta glumaca amatera, nastupila je i Dramska grupa župe sv. Roka s predstavom "Složna obitelj i komšije" **Đule Milodanović**. Oni su nastupili kao gosti nakon proglašenja ovogodišnjeg pobjednika. Za najbolju predstavu proglašena je "Ajde Kato" u izvođenju KUD-a "Jedinstvo-Egység" iz Bajmoka. /K. Č./

IZLOŽBA USKRŠNJIH JAJA

U ponedjeljak 2. travnja u svečanoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" već osmi put organizirana je tradicionalna izložba uskršnjih jaja i čestitaka. Izložbu su zajedno pripremili Likovni odjel HKC "Bunjevačko kolo" i Slamarska sekcija HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta.

Tekst **prof. Bele Gabrića** o tome kako su se nekad "šarala" jaja i o darivanju jaja kod Bunjevaca pročitala je **Jelica Piuković**. Izložbu je otvorila **Jozefina Skenderović**, voditeljica Likovnog odjela HKC "Bunjevačko kolo". Izložba je i prodajna, a otvorena je do 11. travnja. /K. Č./

Nova knjiga

Naco Zelić: PROTIV ZABORAVA

Hrvatska matica iseljenika u Zagrebu i Udruga vojvodanskih i podunavskih Hrvata u Zagrebu objavila je knjigu Nace Zelića "Protiv zaborava" s podnaslovom "Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo 'Matija Gubec' Tavankut (1946-1996)". To znači da je knjiga posvećena proslavi jubileja 50. godišnjice rada toga Društva.

Naslov knjige ističe njezinu veliku dokumentarnu vrijednost. Iz iskustva znamo da je zaborav najveća nesreća koja može zadesiti nekog čovjeka, neko djelo ili neki događaj. U vrtoglavoj brzini našeg modernog života sve brzo pada u zaborav. Što nije zapisano, što nije zabilježeno, to se nije ni dogodilo, jer će brzo biti zaboravljeno. Stari Rimljani su veoma davno rekli najveću istinu: "Skripta manet" ("Napisano ostaje").

Naco Zelić to veoma dobro zna i zato je priredio knjigu s toliko mnogo podataka kakvu do sada nismo imali.

Knjiga ima više dijelova.

U "Uvodnoj riječi" Naco Zelić s radošću se sjeća dragih uspomena i duge suradnje s članovima HKPD "Matija Gubec".

Prvi dio u knjizi ima naslov "Pedeset godina Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva 'Matija Gubec' u Tavankutu" (1946-1996). U opisu osnivanja Društva i u prikazu rada pojedinih sekcija navedena su sva imena članova. Tako je to sačuvano kao dokument "protiv zaborava".

U drugom dijelu knjige Naco Zelić donosi "izbor tekstova o Društvu". Tu su osobito zanimljiva mišljenja pojedinih kritičara o "slamarkama", tj. o slikama u tehnici slame, jer je pojava ove nove umjetnosti izazvala veliku pozornost.

Treći dio knjige posvećen je članovima Likovne sekcije s podacima o radu i o izložbama.

U četvrtom dijelu nalazi se spisak 126 izložbi. Prva je "Izložba slikara amatera u Tavankutu" iz 1962. god., a kao 126. navedena je "Jubilarna izložba slika i skulptura iz zbirke Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva "Matija Gubec" Tavankut održana 1997. godine. Uvijek su navedena sva imena izlagača. Izložbe su održavane u mnogim gradovima bivše Jugoslavije i u pojedinim kulturnim centrima u inozemstvu. Tako je širok krug kulturne javnosti upoznao ovu specifičnu umjetnost u tehnici slame koja je nastala u našem kraju.

U petom dijelu knjige naveden je spisak (bibliografija) članaka o navedenim izložbama. O velikom zanimanju za te izložbe svjedoči 259 bibliografskih jedinica koje navodi Naco Zelić iz pojedinih novina i časopisa.

Kao dopuna dokumentaciji u knjizi je velik "Slikovni prikaz". Treba istaći da su te fotografije dokument jer su navedena mnoga imena sudionika na pojedinim priredbama i smotrama folkloru u Zagrebu i Vinkovcima.

Radi lakšeg snalaženja, na kraju knjige je Kazalo imena.

Ovom knjigom Nace Zelića HKPD "Matija Gubec" dobilo je trajan spomenik koji je tim vredniji jer je slikar Ivan Balažević knjigu tehnički i grafički uredio doista majstorski.

O "Matiji Gupcu" do sada je na pojedinim proslavama veoma mnogo napisano, ali to nitko nije tako uspješno učinio kao Naco Zelić u ovoj knjizi.

Bela Gabrić

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

APEL PREDSEDNIKA KOŠTUNICE I PATRIJARHA PAVLA UNESCO-U

Jugoslavija je pozvala UNESCO da se zauzme u obrani srpskih povijesnih uljudbenih spomenika na Kosovu. U apelu koji su potpisali jugoslavesni predsjednik **Vojislav Koštunica** i patrijarh SPC **Pavle** ističe da nije riječ samo o baštini srpskog naroda i njegove Crkve, već je to i europsko kulturno nasljeđe. Jugoslavenske vlasti optužuju albanske ekstremiste na Kosovu za pljačku i razaranje brojnih crkava i manastira, od kojih su mnogi potjecali iz srednjeg vijeka. Kosovski episkop **Artemije** ističe da je cilj militantnih Albanaca zatrti trag srpske kulture na tom području. /IKA/

KOLPINŠKA OBITELJ DJELUJE I U ZRENJANINSKOJ BISKUPIJI

Kolpinško djelo iz Jugoslavije primljeno je kao 37. nacionalna udruga u Međunarodni Kolpinški savez, objavljeno je iz središnjice u Kölnu. Na području Jugoslavije djeluje 12 kolpinških obitelji i to uglavnom na području Zrenjaninske biskupije. Kolpinško djelo u Vojvodini posebno skrbi za obrazovanje mladih, te priređuje tečajeve engleskog i njemačkog jezika, pokušavajući posebice mladim ljudima u vrijeme velike nezaposlenosti dati dodatno obrazovanje koje bi im pomoglo u pronalaženju posla. /IKA/

POBOŽNOST TRINAEST UTORAKA SV. ANTI U BEOGRADU

Beogradski nadbiskup **dr. Franc Perko** započeo je u utorak 20. ožujka pučku pobožnost trinaest utoraka u čast svetom Antunu. Na tu pobožnost u beogradskoj katedrali uz vjernike katolike iz cijelog Beograda rado dolaze i pravoslavni štovatelji sv. Ante. Nadbiskup je propovijedao na temu "Učitelju što mi je činiti da dobi- jem život vječni? - Zapovijedi znadeš!".

To je prva od tematskih propovijedi o deset zapovi- jedi, a svakog utorka pobožnost predvodi i propovijeda drugi propovjednik. /IKA/

SPC UVODI SLUŽBU VOJNIH DUHOVNIKA U JUGOSLAVIJI

Srpska pravoslavna crkva mogla bi dobiti do- puštenje beogradskih vlasti za uvođenje službe duhov- nika u jugoslavenskoj vojsci i policiji, objavio je britan- ski "Keston Institut", a prenosi "Kathpress". Vijest se temelji na nedavnim razgovorima srpskoga patrijarha Pavla i tamošnjih vojnih vlasti.

Istodobno se ističe kako se ne zna hoće li katolici- ma i muslimanima biti dopušteno da utemelje duhovnu skrb za svoje vjernike pripadnike vojnih i policijskih snaga u Jugoslaviji. SPC je više puta tražila od Miloševićeva režima uvođenje duhovne skrbi za vojnike i policajce, no do promjene vlasti nije bilo odgovora na ta traženja. /IKA/

Beograd

EMISIJA O POGUBNOSTI VJERSKIH SLJEDBI

U emisiji "Pravoslavlje" koja se svake nedjelje emitira na jugoslavenskom državnom radiju "Politika" već se u niz nastavaka obrađuje tema o "Štetnom djelovanju vjerskih sljedbi s obzirom na činjenicu da je broj pripadnika tih sljedbi na području SR Jugoslavije oko pola milijuna.

Gosti emisije u nedjelju 25. ožujka bili su predstavnik Katoličke crkve beogradski nadbiskup koadjutor **Stanislav Hočevan**, pred- stavnik Srpske pravoslavne crkve protojerej **Ljuba Stojanović**, pro- fesor Bogoslovskog fakulteta u Beogradu, predstavnik židovske zajednice u Jugoslaviji rabin **Isak Asiel** te muftija beogradski **Hamdija Jusuf-Spahić** kao predstavnik islamske vjerske zajed- nice. U SR Jugoslaviji danas sve priznate tradicionalne vjerske zajed- nice imaju ravnopravan tretman u medijima.

Sudionici su se na samom početku složili da su se zbog dugo- godišnjega društvenog procesa desakraliziranja stvarnosti, u duhovnom vakumu, javila brojna učenja te ponudila ljudima lažna vjerska tumačenja.

Nadbiskup Hočevan je objasnio da se, za razliku od učenja Crkve, učenje sljedbi zasniva se na subjektivnom traženju Boga. On je također istaknuo važnost da u današnjem društvu filozofiji vratimo mjesto koje je imala nekad, jer ona pomaže čovjeku da se osloni na objektivan pristup i da tako bolje shvati i prihvati istine i učenja koje je Crkva dobila od Boga i koje se temelje na razumu. Kao drugo, istaknuo je da je obitelj temeljna stanica društva i ako je ona zdrava, to će se duhovno zdravlje odraziti i na cijelo društvo. Zbog globalizacije u svijetu, došlo je do otuđenja čovjeka od čovjeka kao i do velikih socijalnih razlika. To može otvoriti vrata sljedbama jer ljudi- ma je potrebna zajednica i oni je traže na različitim stranama. Zato je, kako je istaknuo nadbiskup, neophodno da priznate tradicionalne vjerske zajednice još više promiču zajedništvo, a država, koja je također odgovorna za pitanje zdravog društva, treba promicati druš- tvenu pravednost. Osim tih elemenata koji bi doprinijeli ozdravlje- nju ljudskog društva, nadbiskup je istaknuo i važnost jačanja duhovnosti.

Protojerej **Ljuba Stojanović** rekao je da je pristup nekoj sljed- bi zapravo vapaj tragičara koji traži zajednicu. Baš to stvara priliku da se ti ljudi zaista mogu vratiti Crkvi. Prema njemu su sljedbe rak društva, pa je zadatak Crkve da nastupi iscjeliteljski, a ne progno- niteljski, jer liječnik ne mrzi svog pacijenta nego ga liječi. Također ističe odgovornost države za taj problem, slažući se s nadbiskupom Hočevanom kako je najvažnije jačati duhovnosti i širiti vjerske istine, jer je upravo narod Božji taj koji mora biti sol zemlje i svjetlost svije- ta. /.../

Zbog jasne potrebe za duhovnošću u društvu koje do sada nije dopuštalo uvođenje vjeronauka u škole, a koje se sada upravo bavi tim pitanjem, svi gosti su jasno iznijeli svoje stavove da je vjeronauk temeljna potreba društva te da vjerski odgoj ne može ugroziti škol- ski sustav već naprotiv može samo na njega djelovati pozitivno. Protojerej Stojanović objasnio je da je to jedan od najboljih načina da se mlade ljude upozna s vjerom te da nauče komunicirati s Bogom. Nadbiskup Hočevan istaknuo je da pored uvođenja vjeronauka u škole treba unijeti i ispravke u brojne knjige, osobito s područja povijesti, pedagogije, sociologije i psihologije, jer je odnos prema vjeri na tim prostorima dugo vremena bio vrlo nepravedan. Na kraju razgovora svi sudionici su istaknuli važnost i nazočnosti svećenika u vojnim postrojbama. Vrlo je opasno, kako je rekao protojerej Stojanović, da čovjek u vojsci nema vjeru jer mu, u tom slučaju, osta- je samo ravnodušnost, a iz ravnodušnosti se lako prelazi u fanatizam. /IKA/

Beč

KONFERENCIJA O POMIRENJU

U Beču je 14. i 15. ožujka održana Konferencija o doprinosu Katoličke Crkve pomirenju i stabilnosti u Jugoistočnoj Europi. Ovu konferenciju organizirala su Vijeće biskupskih konferencija Europe i Vijeće biskupskih konferencija Europske unije. Na ovu konferenciju okupili su se predsjednici biskupskih konferencija Albanije, Austrije, Jugoslavije, Mađarske, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine. Ovom skupu predsjedao je domaćin bečki kardinal **Christoph Schönborn**. U radu ove konferencije sudjelovalo je još četvero visokih crkvenih ličnosti koji dobro poznaju ovu problematiku.

U radu konferencije bilo je govora o razlozima koji su doveli do raspada bivše Jugoslavije te o djelovanju crkvenih humanitarnih organizacija u kriznim područjima. Bilo je govora o suradnji Katoličke Crkve s drugim vjerskim zajednicama te o tome kako se sudovi moraju ravnati po načelima pravde te da ne budu pristrani.

U drugom dijelu konferencije sudjelovali su i predstavnici Europskog parlamenta, Europske komisije i Pakta o stabilnosti. Završnim radom koordinirao je nadbiskup **Josip Bozanić**. /IKA/

Vatikan

PAPA ZAREDIO ŠEST NOVIH BISKUPA

U bazilici sv. Petra u Rimu, na svetkovinu sv. Josipa zaštitnika cijele Crkve, Papa je zaredio šest novih biskupa od kojih će njih trojica vršiti službu nuncija u Jordanu i Iraku, u Ukrajini i u Dominikanskoj Republici. Ostala trojica novih biskupa vršit će službe u vaticanskoj kuriji. I kod ovoga imenovanja Papa je htio da se doživi univerzalnost Crkve jer su novi iz Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Italije i Jugoslavije (grkokatolički svećenik koji već dugo živi i radi u Vatikanu, a rodom je iz Bačke te je pripadao Križevačkoj eparhiji). /IKA/

Mostar

ZAJEDNIČKA MOLITVA ZA MIR

U Mostaru je pred katedralom na blagdan sv. Josipa, zaštitnika mostarsko-duvanjske biskupije, bilo okupljeno mnoštvo od oko deset tisuća vjernika koji su molili za mir i pravdu u svojoj zemlji. Misno slavlje uz koncelebraciju pedesetak svećenika predvodio je mjesni biskup **Perić** koji je u svojoj propovijedi podsjetio da je Mostar od 1878. do 1990. godine imao 28 gradonačelnika od kojih ni jedan nije bio Hrvat. Također je biskup **Perić** govorio o nepravdom sporazumu koji je nastao u Dejtonu jer on je jednom narodu dodijelio potpunu samostalnost, a druga dva naroda je prisilio da moraju živjeti u istoj državi. Sve to jasan je znak da se provođenje takvih odluka neće moći do kraja realizirati. Budućnost mira je pravda svakom pojedincu i svakom narodu. Poslije propovijedi biskupa **Perića** okupljenim vjernicima govorio je i provincijal franjevačke hercegovačke provincije o. **Tomislav Pervan**. On je pozvao narod na molitvu kako bi se konačno ustalio mir na nemirnom prostoru Bosne i Hercegovine. /GK/

Vatikan

PAPINO PISMO NJEMAČKIM BISKUPIMA

Papa Ivan Pavao II. je 22. veljače, na dan kreiranja novih kardinala ove godine, uputio opširno pismo biskupima u Njemačkoj. Sadržaj ovog pisma javno je priopćen javnosti u Njemačkoj na zasjedanju Biskupske konferencije. U šest točaka Papa iznosi jasna načela koja treba slijediti Crkva u Njemačkoj ako želi ostati vjerna svojem Učitelju. Tako je u prvom dijelu pisma Papa izrazio pohvale mnogim vrijednim pothvatima Crkve u Njemačkoj. U drugom dijelu Papa upozorava na neke nepravilnosti koje sve više dolaze do izražaja u crkvenom životu u Njemačkoj. Među ostalim Papa zahtijeva da se ne smije pripustiti Pričesti osoba koja živi nevjenčano u braku. Također je Papa upozorio da se ne smiju vjernici različitih Crkvi pričestivati jer se tako samo unosi zabuna u ekumenska nastojanja. Svećenik je po svojoj službi zadužen da bude navjestitelj i tumač Božje Riječi te tu službu treba svesrdno vršiti, a ne možda zbog svoje komotnosti, to olako prepustiti laicima da čine umjesto njega.

U završnom dijelu svoga pisma Papa izražava želju da Crkva u Njemačkoj "hrabro izveze na pučinu" te čvrsto zakorači u novi milenij. /GK/

Đakovo

DRUGO ZASJEDANJE BISKUPIJSKE SINODE

U Đakovu je od 15. do 17. ožujka održana druga sjednica biskupijske sinode đakovačko-srijemske biskupije. Tema ovog zasjedanja bila su liturgijska pitanja. Okupljeni članovi bili su izuzetno kooperativni te su svojim konkretnim prijedlozima omogućili da rad ove sjednice bude iznimno kvalitetan. Biskup **Marin Srakić** izrazio je posebno svoje zadovoljstvo što su svi članovi Sinode aktivno sudjelovali u radu te su na taj način pomogli da u završne dokumente uđe mnoštvo materijala koji će pomoći mjesnoj Crkvi da u budućnosti bolje zahvati u konkretne potrebe svojih vjernika. /GK/

Zagreb

RASPRAVA O NOVOM ZAKONU O VJERSKIM ZAJEDNICAMA

U petak 23. ožujka, u samostanskoj dvorani otaca franjevac na Kaptolu 9, održan je susret hrvatskih katoličkih novinara i **Gorana Granića**, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i predsjednika Komisije za odnose s vjerskim zajednicama. Tema rasprave je bio ponuđeni nacrt Zakona o vjerskim zajednicama o kojem su se izjasnile već gotovo sve crkve i vjerske zajednice u Hrvatskoj.

Na početku susreta okupljene je pozdravila predsjednica Hrvatskog društva katoličkih novinara **Suzana Vrhovski**. Goran Granić je iznio razloge prijedloga novog Zakona kojim bi se detaljno reguliralo pravno stanje crkvi i svih ostalih vjerskih zajednica. U drugom dijelu susreta bila je javna rasprava o ponuđenom nacrtu novog Zakona. Nekoliko predstavnika novinara je konstatalo da R. Hrvatskoj uopće nije potreban takav Zakon jer se predmeti koji su obuhvaćeni u nacrtu novog Zakona mogu uvrstiti i u druge pravne akte. Nekoliko novinara je iznijelo konkretne nedostatke nacrta novog Zakona te zahtijevalo da se kod konačnog teksta mora detaljno raspraviti s crkvenim pravnicima glede pojedinih odredbi novog Zakona.

Na ovom susretu naš "Zvonik" predstavljao je **Franjo Ivanković**, zamjenik glavnog i odgovornog urednika.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

2. travnja

Sveta Marija Egipatska

(+ 431.)

- dvanaestogodišnja djevojčica u lučkome gradu ●
- 17 godina u okovima grijeha ● na Božjem grobu zahvaćena ljubavlju ●
- više očistila suzama pokajnicama nego vodom jordanskom ●
- 47 godina pokore za život milosti ● pokora je od koristi i pokorniku i svijetu ●
- pokora otvara zoru uskrsnuća na novi život ● pokora je kao voda krsna ●

Jedan stari životopisac spominje kako je istočno od rijeke Jordana živjela pustinjakinja Marija. Na njezin su grob hodočastili brojni hodočasnici u 6. stoljeću. Polazeći od te činenice Sofronije Jeruzalemski je početkom 7. stoljeća, nadahnut životopisom svetoga Pavla pustinjaka, napisao i Marijin životopis. Djelce je puno motiva i pojedinosti koje spadaju u svijet legendi.

Odbila se od kuće

Marija je rođena u Egiptu. Samo se pretpostaviti može što je mladu djevojčicu nagnalo da ostavi roditeljsku kuću i da bez njihove ljubavi započne život u gradu. Živjela je u lučkome gradu Aleksandriji. Zlonamjerni ljudi su je zarobili. Od najranije mladosti predala se razvratnom životu. Sedamnaest godina je tonula. Bilo joj je 30 godina kad je doznala kako se velika skupina Aleksandri-naca sprema na hodočašće. Ići će u Jeruzalem na proslavu svetoga križa. Marija je odlučila da s hodočascima i sama ode u Svetu zemlju. Nesretna žena nije krenula na hodočašće s dobrim namjerama. Njezine su se namjere izjalovile. Ozračje među pobožnim hodočascima je tako zahvatilo Marijinu dušu da je stigavši u Svetu zemlju tamo i ostala.

Na grobu Isusovu je plakala

Bila je radoznala. Htjela je s hodočascima u svaku crkvu, na svako sveto mjesto. Došla je tako s hodočascima do bazilike svetoga Groba. Na vratima bazilike je u sebi osjetila neobičnu silu. Nije mogla prekoračiti praga. Onda ju je obuzela tuga. Povukla se pod zid bazilike uvjeren da zbog svojih grijeha nije mogla ući do Božjega groba. Na zidu crkve opazi Gospinu sliku. Obratila se Mariji: "Gospo, Djevice, pomози meni nesretnoj, da se i meni otvore vrata ove crkve te se poklonim svetom drvu križa." Kajanje i skrušenost i Božje milosrđe urodiše odlukom: "Ostavit ću se svoga dosadašnjega života. Samo da vidim križ i da mu se poklonim, poći ću tamo kako me ti, Majko, budeš odvela." Napokon je ušla u crkvu. Dugo je plakala pod križem. Na Gospin poticaj Marija je pošla u pustinju.

Umila se u Jordanu

Umila se u vodama Jordana. Tamo se i ispovjedila i pričestila. 47 godina je proživjela

čineći pokoru u pustinji. Bila je to njezina korizma. Svakim je danom molila kao što Crkva moli u korizmi: "Daj moć da žudnje tjelesne uzdržljivošću morimo, da srca grijeh odbacivši ne dadu paše strastima." Svake godine u korizmi pohodio ju je stari svećenik Zosim. U redovnika je bio običaj da se za vrijeme korizme povuku na četrdeset dana u pustinju. Takvu je priliku iskoristila i Marija. Ispovjedila se i pričestila pred svećenikom. Kad je jednom stari Zosim došao na ugovoreno mjesto, našao je Mariju mrtvu. Pokraj njezina mrtva tijela zapazi prstom ispisane riječi: "Ovdje pokopaj mrtvo tijelo grješnice Marije!" Legenda bilježi da je stogodišnjem Zosimu u tome pomogao lav. Pokopao je njezine posmrtno ostatke.

Plodovi Marijine pokore

Marijina pokora je počela donositi plodove i poslije njezine smrti. Pobožni su hodočasnici poslije Isusova groba hodočastili i na Marijin grob. Marija je postala nadahnuće za sve ljude koji su pokušavali novi početak. Primjer njezine pokore oduševljavao je brojne kršćanske naraštaje. Svetu Mariju su kršćani častili kao pokornicu i spadala je među najpoznatije svete u srednjem vijeku. Njezine su moći (relikvije) početkom 6. stoljeća donesene u Rim, gdje se čuvaju u različitim crkvama. U 11. stoljeću su dijelovi njezinih moći dospjeli i u Napulj i u Kalabriju. Pokora donosi plodove ne samo u životu pokornika. Pokora je uskrsni dar Gospodina Isusa. Donosi obraćenje i radost vlastitog uskrsa.

U mjesecu travnju slave imendan:

1. Hugo, Teodora, 2. Franjo, Marija, 3. Rikard, 4. Izidor, 5. Vinko, 6. Celestin, 7. Ivan, 8. Dionizije, 9. Hugo, Marija Kleofina, 10. Apolonija, Sunčica, 11. Stanislav, Stanko, 12. Julije, Đula, 13. Ida, Martin, 14. Valerijan, 15. Krescencije, Rastko, Rastislav, 16. Bernardica, Tihon, Tihonija, 17. Rudolf, 19. Ema, Leon, Rastislav, 20. Agneza, Janja, 21. Anzelm, 22. Teodor, 23. Juraj, Đuro, Đurđica, Đuka, Adalbert, Bela, 24. Fidelis, Vjeran, 25. Marko, Maroje, Ervin, 26. Kleto, Goran, 27. Ozana, 28. Hugo, Vital, Živko, 29. Katarina, 30. Silvije.

SLIJED

Sjemenka na zemlju pala
sto godina prije Krista
zarila se u tlo
i požurila izniknuti
da zablista
zna se za koga -
za Krista
valjalo je biti spremno drvo.

A u rudniku
podno Ararata
već se vadilo željezo
od kojeg su iskovali kovači
strašne četvrtaste čavle -
u ono vrijeme
bijaše velika potražnja
kao i danas čavli su
najprofitabilnija roba!

Sve je išlo kao podmazano -
djetešce se rodilo...
netko je spojio njegov put,
put onog drveta
i tri čavla
onih žreca i svjetine
Pilata i Jude...

I platio je
patnjom krvavoga znoja
svojim okrunjenim čelom
Krist svih vjekova...

A danas?
Isusi na traci
od Heroda do Golgote
svjetina nije na ulicama
već mirno promatra
presude se donose kamionima
sve se vidi na TEVEU
fabriketine križeva,
čavala,
pravde i istine
najškolovanijih farizeja,
prve stranice
u svakom Jeruzalemu,
na disketama,
strašni urlici:
raspnite ih!
Izaberite križ marke te i te,
ocat taj i taj za drugi zdravi život,
čavli eloksirani, ne hrđaju!
Al' se uznapredovalo...

Kristovi dvadesetog vijeka
zemlja prepuna čeka
dan uskrsnuća!

Josip Brdarić

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

ULOMCI IZ PISANE RIJEČI SB O. GERARDA

iz rukopisa "Blago duše" (nastavak)

Isus je put, istina, i život!

Isusa kao takvog slijediti je isto što blažen biti.

Gorljivost je potrebna ali je ponizna sloboda duše kruna.

Na temelju poniznosti gradi Isusu kuću savršenosti.

Ako Isus kuću ne gradi sve je uzaludno.

Duhovni je život veliko otajstvo koje se proniče samo velikom poniznošću.

Ljubav je riječ samo za Boga!

Onda nas Bog miluje kada nas udara.

Tada otresa s nas crvljivo voće.

Isuse moj, najsretniji sam kad želim da Te nitko ne vrijeđa,
da Ti svatko ugađa, da se svaka duša od čistilišta oslobodi.
Tvoje izmučeno lice dostojno je ovakvih želja!

Tko tvrdi da Boga nema, znak je da mu je neugodno što Boga ima.
Kad Bog postoji onda nemamo brige ako mu vjerno služimo.
Bog nam daje milost kao hranu: brine se za dušu i tijelo.

Najbolje bi bilo samo na Boga neprestano misliti, njega gledati
i njemu se klanjati.

Kako je to nemoguće, gajimo u srcu želju za ostvarenjem toga
programa: smjerno i strpljivo podnoseći sve protivštine života.

Ništa bez Isusa, sve s Isusom i za Isusa!

Samo neka se dobro čini pa makar i po našem najvećem zlotvoru.

Istinito odlikovanje je biti Isusov brat ili sestra.

To se događa kada činimo volju nebeskog Oca!

Mučenik je svaki putnik na zemlji ali je molitva snaga i kola
po kojoj sigurno putujemo.

Svatko moli tko dobro misli i tko svakome ugađa.

Na grijeh navodi oholost a od grijeha čuva poniznost.

Najslađa zabava je ljubav.

Najslađa je ljubav ono što je najbolje.

Potrebno je znati što je najbolje kako bismo ga ljubili.

Bog je najbolji zato Boga moramo upoznati i ljubiti.

Čovjek je Božja slika zato ga moramo ljubiti.

Ljubav prema Isusu je najveće blago;

ljubav se mjeri dopadanjem Isusu.

Isusu se dopadamo kad mu u svemu ugađamo.

Ljubav sebi umire da za Isusa živi.

Obični čovjek ne može kod kralja s mnogo riječi postići ono
što može kraljev prijatelj s nekoliko riječi!

Bogat je tko ima živu vjeru.

Tko ne može razmatrati, može se s Isusom razgovarati.

Ako ne može ni razgovarati, neka bude kao malo dijete prema
svojoj majci. Neka kaže: Isuse, nosi me, hrani me, tješi me!

Majka hrani i kiti svoje dijete,

a pobožan kršćanin rassetoga Isusa.

Ne samo da ga kiti nego mu i rane zavija,

svojom patnjom i svojim trpljenjem.

Patnja i križ su stražari protiv lakoumnosti i napasti.

Slatko je i ono što je gorko ako je Isusu slatko.

Priredio: Ante Stantić, OCD

Uređuje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**
**POETSKI
KULIAK**



AZRA KRISTINA LJUMANOVIĆ je rođena 31. svibnja 1958. u Zagrebu. Nakon gimnazije studira na filozofskom i teološkom fakultetu. Uspješnu diplomsku radnju "Isusova nježnost kao utjelovljeno milosrđe u Lukinu evanđelju" obranila je kod profesora Bonaventure Dude. Na teološkom i filozofskom fakultetu diplomirala je 1989. godine.

Radila je kao prevodilac i profesor vjeronauka u srednjoj školi. Nakon kratke i teške bolesti umire 17. svibnja 1998.

Zbirku pjesama "Nada je tamo gdje je nema" objavila je 1983.

INRI

On je ključ
za ulaz.

Da bi do njega došao
moraš imati vjeru.

On je put
od jednog do drugog.
Da bi njime hodao
moraš imati krila
na nogama
i okove
na rukama.

On je put
do svakog.
Da bi njime išao
moraš imati ljubav
u očima i
istinu na ustima.

On je ključ
za ulaz.
ti si njegov čuvar.
On je bez čuvara.

On je put
od jednog do drugog
do svakog.
Ti si njegov početak.
On je bez kraja.

INRI II.

On nije bio rođen onda kad su mislili
da je rođen.

On nije umro onda kad su mislili
da je umro.

On je oduvijek bio i uvijek će biti.
Jer, kao što je umro, tako će opet doći.

Azra K. Ljumanović

Biće čovjeka i njegovo okruženje

Dva izvještaja o stvaranju

Biblija nam donosi dva izvještaja o stvaranju čovjeka. Prvi (Post 1,26-27) više ističe Božju onostranost a drugi (Post 2,7) Božju blizinu s čovjekom, nekako je topliji. Tu u drugom izvještaju Bog sam radi, on oblikuje čovjeka "od praha zemaljskog" i daje mu nešto od sebe, "i u nosnice mu udahne dah života". Oba su ova izvještaja o stvaranju bile najprije zasebne i odvojene predaje. Druga je čak starija od prve. U njoj je Bog bliže čovjeku, više se oko njega zalaže, s njim razgovara, druguje, Bog je njegova blizina. Kasnije je u oblikovanju Knjige postanka redaktor spojio ova dva izvještaja o stvaranju i nastojao ih zgodno uklopiti u jednu cjelinu.

Što imaju zajedničko ova dva izvještaja o stvaranju čovjeka? Prije svega i jedan i drugi ističu da je čovjek nešto više nego li druga stvorenja, pa i ona najsavršenija kao što su životinje. Čovjek ima u sebi nešto Božje. U prvom je izvještaju to "slika i sličnost" a u drugom je to Božji "dah života" koji sam Bog udahnuje u njegove nosnice. I u jednom i u drugom izvještaju čovjek je ostvaren "kao muško i žensko" s time što se drugi izvještaj detaljnije bavi čovjekom i njegovim bićem, pa ćemo se tu i zadržati.

U drugom izvještaju (r. 7) stvaranje se čovjeka događa u dva dijela. U prvom dijelu Bog "oblikuje" čovjeka. Čovjek je Božji "ručni rad". Ta se činjenica u Bibliji ističe na više mjesta. Tako u Knjizi psalama stoji: "Tvoje me ruke stvorile i oblikovale" (Ps 119,73), proroku Izaiji Bog kaže da ga je "oblikovao i postavio" (Iz 42,6) a poslanica Timoteju potvrđuje da je "prvi oblikovan Adam" (1 Tim 2,13). Ovu misao susrećemo i kod Egipćana, Babilonaca kao i kod pripovijedanja o stvaranju kod primitivnih kultura. Pisac Postanka time posebno želi izraziti da čovjek od Boga prima svoju egzistenciju i oblik a da po elementima koji sačinjavaju njegovo tijelo pripada ovoj zemlji.

Drugi čin u stvaranju čovjeka jest udahnjivanje čovjeku daha života. Čudo života dogodilo se po Bogu. Po njemu je čovjek postao "živa duša" (hebr. nefesh hajah). Uočimo, nije tijelu udahnuta duša, već Bog čovjeku udahnuje "dah života". Biblija ne govori da je čovjek

sastavljen od duše i tijela kao od dva dijela već da je jedinstven i kao takav živo djelo Božje.

Stvaranje čovjeka u njegovom okruženju

No time još uvijek čovjek nije potpun čovjek. Čovjek nije zamišljen sam već sa svojim okruženjem. Da bi čovjek bio potpun mora imati životni prostor (vrt), mora imati hranu (plodove vrta), mora imati svoje zanimanje i rad (2,15) kao i zajedništvo s drugim bićem (2,18-24). Ovo okruženje je bitno za čovjeka i čovjek je tako od svojega Stvoritelja projektiran. U slučaju da se bilo što od toga naruši, tada se ruši i sama čovjekova egzistencija. Želimo li doista shvatiti Stvoritelja tada ga možemo shvatiti samo u ovoj njegovoj cjelovitoj brizi za čovjeka.

Čovjekovo okruženje je ujedno i njegov poziv. On je stavljen u vrt "da ga obrađuje i čuva" (r. 15). Čovjek je pozvan da zajedno sa Stvoriteljem radi na ovoj zemlji i da zajedno s njim dovršava stvaranje. Upravo činjenica da je čovjek pozvan da "obrađuje" zemlju govori o tome da je zadužen za njezin napredak. Zemlja postaje čovjekov zadatak. Ona još nije dovršena. Čovjek je pozvan da je skupa s Bogom i njegovim nakanama neprestano uljepšava. Time je čovjeku povjeren zadatak i ukazano mu je povjerenje. To također spada na puninu ljudskog bića. Čovjek je biće povjerenja. Bez toga on se ne bi mogao doživjeti u punini. Pitao bi se o svojem smislu i da li uopće ikome treba.

Izraz "obrađuje" odgovara latinskom izrazu "colere" koji se najprije odnosio na obradu njive a kasnije na sveukupnu ljudsku djelatnost. Od toga korijena dolazi riječ "kultura" koja se danas definira kao sveukupna ljudska djelatnost. Čitajući izvještaj o stvaranju čovjeka nemojmo zaboraviti da su temelji kulture udareni u zadaći koju je Stvoritelj dao čovjeku. Stoga kadgod radimo na bilo kojem području kulture vršimo Stvoriteljev zadatak.

Ovdje se susrećemo i s pojmom koji se u današnje vrijeme zove "teologija rada". Rad nije kazna, rad je smisao i povjerenje ukazano čovjeku. Rad je časno ispunjavanje Stvoriteljeve nakane. Upravo će grijeh, kako ćemo kasnije vidjeti, baciti sjenu na ljudski rad i on će

postati tvrd, često ponižavajući da bi bio ponovno uzdignut u Isusu iz Nazareta u kojemu je sam Bog radio fizički svojim rukama.

Par glagola "obrađuje i čuva" nije slučajna. Čovjekovo bavljenje zemljom uvijek ima kriterij i dobro je ako zemlju čuva. Bavljenje zemljom koje bi je plijenilo, osiromašivalo, nanosilo joj štetu, ne bi odgovaralo nakanama Stvoritelja. Danas itekako aktualno: probili smo ozonske rupe, zagadili sve vode, gušimo se u vlastitom smeću koje više nismo sposobni uništiti (plastika), kisele kiše?! Nismo li od vrta napravili pustoš i sve zatrovali? S tugom se osvrćemo na početak i izvornost Stvoriteljeve zemlje čije je obilje i bogatstvo izrečeno pripovijedanjem da su vrt natapale "četiri rijeke" (rr. 10-14) što je u istočnjačkim kategorijama prava raskoš.

Stvaranje žene (2,21-25)

U čovjekovo okruženje bitno spada i socijalna dimenzija. "Nije dobro da čovjek bude sam", zaključuje sam Stvoritelj. Čovjek još nije gotov - jer je sam! On nije tako ni zamišljen. Čovjekovo bitno okruženje jest zajedništvo. Stoga se Bog ponovno daje na posao. Opet on sam radi. To zajedništvo mora po svojoj naravi biti takvo da nadilazi sve do sada stvoreno. Zato pisac najprije govori o stvaranju životinja (rr. 19-20) da bi pokazao da je sve to ispod razine zajedništva koje treba čovjeku. Zaključak toga bit će "čovjeku se ne nađe pomoć kao što je on" (r. 20).

Stvaranje žene iz rebra čovjekova samo je slika. Pisac time želi pokazati bitnu združenost i zajedništvo muškarca i žene u Stvoriteljevoj namisli. Kad je čovjek prepoznao ženu, prepoznao je u njoj sebe. Izvila se prava i prva ljubavna pjesma:

"Gle, evo kosti mojih kostiju, mesa od mesa mojega! ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!"

Čovjek dobiva novo ime. On više nije zemljani (adam) već je tek sada potpun čovjek (hebr. iš) a žena je njegova dio njega (hebr. išah). Stoga bi pravi prijevod izvornoga teksta bio: "Išah neka se zove, od iša kad je uzeta!" I tek je sada to pravi čovjek sa svojim okruženjem! On ima zajedništvo sebi jednake, povjeren mu je zadatak, osigurana hrana, rad, jednom riječi - ima svoj smisao!

(U sljedećem nastavku: Čovjek, biće slobodnog izbora)

RAZNOLIKOST U JEDINSTVU CRKVE

"Stoga je među svim narodima zemlje prisutan jedan narod Božji, jer svoje građane prikuplja od svih naroda te ih čini pripadnicima Kraljevstva koje nije zemaljskog, nego nebeskog obilježja. Svi, naime, vjernici, rašireni po svijetu, povezani su s ostalim zajedništvom u Duhu Svetom pa tako 'onaj koji boravi u Rimu zna da su mu Indijci tako blizu kao vlastiti udovi' (sv. Ivan Krizostom). Budući pak da Kristovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta (usp. Iv 18,38), zato Crkva ili Božji narod, zasađujući ovo Kraljevstvo ne oduzima ništa od vremenitog dobra bilo kojeg naroda. Naprotiv, Crkva podupire i prihvaća njihovo bogatstvo, sposobnosti i oblike života, ukoliko su dobri. Prihvaćajući ih, Crkva ih čisti, učvršćuje i uzdiže. Ima, naime, na umu da joj je skupljati s onim Kraljem kojemu su narodi dani u baštinu (usp. Ps 2,8) i u čiji grad pristižu darovi i pokloni (usp. Ps 72,10; Iz 60,4-7; Otk 21,24). Taj bljeg univerzalnosti koji resi Božji narod, dar je samog Gospodina. Po njemu Katolička Crkva uspješno i trajno teži prema uglavljenju cijelog čovječanstva sa svim njegovim dobrima pod Krista Glavu u jedinstvu Duha Svetoga" (LG 13,2).

Ovaj poduži citirani odlomak konstitucije II. vatikanskog koncila (LG 13,2), govori nam o različitosti i jedinstvu Božjega naroda, čiji se katolicitet Crkve prostire na:

- a) zemljopisni,
- b) kulturni i
- c) povijesni vid.

Zemljopisna univerzalnost Crkve

Zemljopisno gledano, Crkva je sveopća ili katolička po tome što je raširena među svim narodima, šireći Kristovu poruku spasenja svim narodima. Ovdje se navodi misao sv. Ivana Krizostoma da su svi vjernici koji žive u Rimu kao sjedištu ondašnjeg svijeta svjesni kako su njihovi udovi oni koji žive u Indiji, dalekoj točki ondašnjeg svijeta. Sve vjernike svijeta veže jedinstvo i pripadnost jednom Božjem narodu. Pripadnici različitih naroda i jezika ne trebaju se odricati svoje pripadnosti dotičnom narodu ili jeziku da bi bili

punopravni članovi Božjega naroda, odnosno Katoličke Crkve. Prema teologiji sv. Ivana apostola, Isusovo kraljevstvo "nije od ovoga svijeta" (Iv 18,33-38). Na sudištu Pilat je upitao Isusa da li je on kralj. Isus nije zaniijekao da je Kralj, već je Pilatu dao do znanja da svjedoči za istinu i onome kome je stalo do istine taj sluša njegov glas. Pilat je mahnuo rukom rekavši: "Ah, što je istina!" Nije razumio Isusa - da njegovo Kraljevstvo nije od ovoga svijeta, ali je u svijetu. Isus je objavio istinu koju donosi od svoga Oca. Isus je sam Istina Očeva koju je zapečatio svojom krvlju na križu.

Starozavjetna proročanstva kao i Psalmi također govore o Mesiji, Kralju, kojemu su narodi dani u baštinu: "Zatraži samo, i dat ću ti puke u baštinu, i u posjed krajeve zemaljske" (Ps 2, 8.11.17). "I vladat će od mora do mora, i od Rijeke do granica svijeta... Kraljevi Taršiša i otoka nosit će dare, vladari od Arabije i Sabe danak donositi... Njim se blagoslivljala sva plemena zemlje, svi narodi nazivali ga blaženim!" (Ps 72, 8.17). Prorok Izaija opisuje radosni povratak raspršenog naroda Izraela, koji se nakon sužanjstva sa svih strana vraća u sveti grad Jeruzalem noseći darove (usp. Iz 60,1-22). No velika je razlika između starozavjetnog univerzalizma, gdje stranci prepoznaju Božju moć nad Izraelom i dolaze pridružujući se tom narodu. Novozavjetni univerzalizam je daleko širi. Apostoli po nalogu Isusovu odlaze među narode navješćati im Krista Gospodina i njegovu radosnu vijest Evanđelja. Iako je kršćanstvo već dvije tisuće godina prisutno na kugli zemaljskoj, ono još nije zahvatilo mnoge narode Azije i Afrike. Zemljopisna univerzalnost Crkve postoji, ali je ona i zadatak nama na ulasku u treće tisućljeće da Isusova radosna vijest Evanđelja dopre do svakog ljudskog bića.

Kulturni katolicitet

Kulturni katolicitet ili univerzalnost Crkve ne ruši nego usvaja, učvršćuje i uzdiže sva kulturna i duhovna dobra pojedinih naroda. "Općenito riječ 'kultura' označava sve ono čime čovjek izgrađuje i razvija svoje mnogostruke duševne i tjelesne darove te nastoji da

spoznajom i radom sebi podvrgne svijet; čini sve čovječnijim društveni život, i to u obitelji, kao i u cijelom građanskom društvu, moralnim napretkom i napretkom institucija; konačno tokom vremena izražava, saopćuje i čuva u svojim djelima velika duhovna iskustva i težnje da one služe napretku mnogih, dapače i cijelog čovječanstva" (GS 53,2). Objavljujući ljudima sebe i njih same, Bog je poštivao kulturnu tradiciju onih kojima upućuje svoju poruku. Crkva "živeći tokom stoljeća u različitim prilikama, koristila je tekovine raznih kultura da bi svojim propovijedanjem pružila i izložila Kristovu poruku narodima, da bi je bolje istražila i dublje shvatila, da bi je bolje izrazila u liturgijskom životu, kao i u raznolikosti života zajednice vjernika" (GS 58,1-2). Sabor govori i o ispravnom promicanju kulturnog napretka, što je dužnost Crkve koju ne nameće drugima, nego samoj sebi (usp. GS 53-62). Velika je potreba usklađivanja kulture, civilizacije i kršćanstva. Tu teolozi imaju zadatak da s učiteljstvom Crkve traže prikladan način kako kršćansku nauku saopćiti ljudima svoga vremena. Poznavanje novih znanosti i teorija kao i najnovijih otkrića treba povezati s kršćanskim običajima i izlaganjem kršćanske nauke da bi religiozni život i moralna neporočnost u njima napredovali ukorak sa znanstvenom spoznajom i neprestanim tehničkim napretkom. Kršćanstvo kao religija i kršćani kao narod Božji trebaju se kulturno utjeloviti u svaki narod bez religioznog sinkretizma i relativizma.

Povijesna univerzalnost Crkve

Povijesna univerzalnost Crkve proizlazi iz zemljopisne i kulturne činjenice i zadatka. Crkva kao narod Božji bila je i treba biti suputnik i suvremenik svakog naroda i svake generacije. Krist je Glava Crkve. Bog ga je poslao sa zadatkom "sve uglaviti u Kristu" (Ef 1,10). A to se ostvaruje po Crkvi koja "po svojem poslanju i po svojoj naravi nije vezana ni uz koji posebni oblik ljudske kulture, niti uz bilo koji politički, ekonomski ili društveni sistem" (GS 42,59). Zato Crkva može biti most koji povezuje različite narode i generacije, prošlost i budućnost. Povijesna univerzalnost omogućuje Crkvi i ujedno joj nalaže da ne bude samo muzej zbirki prošlosti, nego iznova suvremeni i prilagođeni vidljivi znak Boga među ljudima.

Mato Miloš, OCD

KRIST PRED NAMA OTVARA "PUT ŽIVOTA"

/Iz Papine poruke za Svjetski dan mladeži 2001./

"Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom." (Lk 9,23)

Pre draga mladeži

Dok vam se s radošću i ljubavlju obraćam u prigodi ovoga našeg uobičajenog godišnjeg susreta, u očima i srcu čuvam sliku velikih "vrata" na poljani Tor Vergati u Rimu. Te noći, 19. kolovoza protekle godine, na početku bdjenja za XV. Svjetski dan mladeži, pod pogledom raspetoga i uskrslog Krista, držeći se za ruke s petoro mladih s pet kontinenata prešao sam preko onog praga, simbolički zakoračivši tako zajedno sa svima u treće tisućljeće.

Želim ovdje od sveg srca zahvaliti Bogu na daru mladosti, koja po vama ostaje u Crkvi i svijetu. Želim također Bogu od srca zahvaliti što mi je dao da mogu biti s mladeži svijeta u tijeku posljednja dva desetljeća upravo završenog stoljeća pokazujući im put koji vodi Kristu koji je "jučer, danas i sutra isti - i uvijek" (Heb 13,8). No, istodobno zahvaljujem Bogu što su mladi pratili i podupirali Papu na njegovim apostolskim hodočašćima diljem svijeta. /.../

"Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom" (Lk 9,23). Te riječi izražavaju radikalnost odluke koja ne dopušta oklijevanje ili premissljanja. Taj je zahtjevniji uvjet potresao i same učenike, a zbog njega su u tječu stoljeća mnogi muškarci i žene odustali od nasljedovanja Krista. No, upravo je ta radikalnost urodila i divnim plodovima svetosti i mučeništva koji su jačali i potkrepljivali hod Crkve. I danas te riječi zvuče kao ludost i sablazan (usp. 1 Kor 1,22-25).

Ipak, upravo se prema njima treba ravnati, jer je put koji je Bog odredio za svoga Sina isti onaj koji mora proći učenik koji je odlučio nasljedovati Isusa. Ne postoje dva puta, već samo jedan: onaj kojim je prošao Učitelj. Učenik ne smije iznaći neki drugi put.

Isus ide ispred svojih sljedbenika i od svakog od njih traži da čine kako je on sam činio. Kaže: nisam došao da budem služen, već služiti; tako i onaj koji želi biti poput mene mora biti svima sluga. Došao sam vama kao onaj koji ništa ne posjeduje: zato od vas mogu tražiti da ostavite sva bogatstva koja vas sprječavaju ući u Kraljevstvo Nebesko. Prihvatio sam odricanje i odbačenost od većine svoga naroda; zato od vas mogu tražiti da prihvatite odbacivanje i protivljenje odakle god da ono dolazilo.

Drugim riječima, Isus traži da hrabro izaberemo taj isti put; da ga izaberemo prije svega "u srcu", jer izvanjske okolnosti ne ovise o nama. O nama ovisi volja da budemo, koliko je više moguće, poslušni kao što je on Ocu i spremni potpuno prihvatiti naum koji on ima sa svakim od nas. /.../

Draga mladeži, neka vam ne bude čudno što vas Papa, na početku trećeg tisućljeća, ponovno usmjerava prema križu kao putu života i istinske radosti. Crkva oduvijek vjeruje i ispovijeda da je samo u Kristovu križu spasenje.

Raširena kultura prolaznosti koja smatra vrijednošću ono što je privlačno i lijepo želi nas uvjeriti da je za sreću nužno otkloniti križ. Kao ideal pokazuje se laki uspjeh, brza karijera, spolnost odijeljena od svakog osjećaja odgovornosti, i ko-

načno, život usredotočen na samopotvrđivanje, često lišen poštivanja prema drugima.

Draga mladeži, dobro otvorite oči: to nije put koji vodi istinskom životu, već staza koja strmoglavljuje u smrt. Isus kaže: "Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti." Isus nas ne želi zavaravati: "Ta što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije, a sebe samoga izgubi ili sebi naudi" (Lk 9, 24-25). Istinom svojih riječi koje zvuče tvrdo, ali ispunjavaju srce mirom, Isus nam otkriva tajnu istinskog života (usp. Govor mladeži, 2. travnja 1998.).

Ne bojte se zato ići putem koji je Gospodin prvi prošao. Svojom mladošću označite, nadom i zanosom, karakterističnom za vašu dob, tisućljeće koje upravo započinje. Ako dopustite Gospodnjoj milosti da djeluje u vama i ozbiljno izvršavate svoje svakodnevne obaveze, učinit ćete od ovog novog stoljeća bolje doba za nas.

S vama uvijek kroči Marija, Gospodinova majka. Ona je bila prva njegova učenica i ostala vjerna podno križa, s kojom nas je Krist povjerio njezinoj majčinskoj zaštiti. Neka vas prati apostolski blagoslov koji vam od svega srca podjeljujem.

Ivan Pavao II.

"POVRATAK IZGUBLJENOG SINA"

(Henri Nouwen)

* Blaženstva mi nude najjednostavniji put za povratak domu, u kuću mogega Oca. Uzduž cijeloga puta otkrivat ću radosti drugoga djetinjstva: okrepu, milosrđa i sve jasniju sliku Boga. A kada stignem kući i osjetim Očev zagrljaj, shvatit ću da mi neće biti dano samo nebo, nego će i zemlja postati mojom baštinom, mjesto na kojem ću moći živjeti u slobodi, bez napasti i prisila.

* Otac ljubljenoj osobi ne nameće svoju ljubav. Iako nas želi ozdraviti od svih naših unutarnjih tmina, mi smo još uvijek slobodni sami izabrati hoćemo li ostati u tami ili se približiti svjetlu Božje ljubavi.

* U Božjoj perspektivi dovoljan je jedan skroviti čin pokajanja, jedna mala gesta nesebične ljubavi, trenutak pravog opraštanja, pa da Bog siđe sa svojega prijestolja, potrči ususret sinu povratniku i ispuni nebesa zvucima božanske radosti.

* Božja mi je radost dana kao Božjem djetetu koje se vratilo u Očev dom. Gotovo da nema minute u mojemu životu da nisam napastovan žalošću, tmurnim raspoloženjem, valovima

potištenosti (...), često im dopuštajući da prekriju radost Očeve kuće. Ali, kada uistinu povjerujem da sam se vratio, da me je Otac već zaogrmio plaštom, dao mi prsten i sandale, tada mogu ukloniti masku tuge sa svojega srca i otjerati laži koje ona govori o mojem istinskom biću: mogu očitovati istinu s unutarnjom slobodom djeteta Božjega.



ŽUPA SV. JURJA U SUBOTICI

*Župa osnovana 1841. godine. * Sadašnja crkva građena je od 1895. do 1897. godine. * Među bivšim župnicima ističe se svijetlo ime Paje Kujundžića. * Prva katolička crkva u SRJ koja je 1996. godine. dobila noćno osvjetljenje.*

Ako krenete subotičkom ulicom Braće Radića "žutom kockom" ispod krošnjatih gelegunja koje ljeti daju ugodnu hladovinu, stići ćete do crkve sv. Jurja. Okružena je lijepim parkom, a noću osvijetljena svjetlom reflektora. Uđete li unutra, primit će vas prekrasno neogotičko zdanje visokih lukova, poput ruku uzdignutih k nebu, ugodne i svijetle unutrašnjosti koja potiče na pobožnost. Ako u tišini osluhnete drevne bogato izrađene drvene oltare, čut ćete prošlost i sadašnjost ove župe, dotaknut ćete njene snove o budućnosti...

Počelo je prije 160 godina...

Župa sv. Jurja osnovana je 1841. godine. Kako to u povijesnom pregledu piše, broj vjernika je rastao a tako i potreba da se izgradi veća crkva i poveća broj dušobrižnika. Župa je teritorijem i brojem vjernika zahtijevala dva svećenika.

Dvanaesti župnik

Sadašnji župnik **István Dobai** dvanaesti je po redu na župničkoj službi u ovoj župi i to od 1988. godine.

- U Šematizmu Subotičke biskupije stoji da ova župa ima 6500 tisuća vjernika. To su podaci koje bi trebalo provjeriti. Istina je da je naselje Prozivka jako povećalo napučenost ovoga dijela grada, ali isto tako mnoge kuće staroga Bajnata ostale su gotovo prazne, s jednim ili dvoje stanara. A drugo je pitanje koliko ih je krštenih, i još više koliko je praktičnih vjernika - kaže župnik. I nastavlja:



Prvopričesnici sa župnikom Istvánom i s. Blaženkom 1999. g.



Mnogi stari i bolesni umiru bez sakramenata. Ima dobrih grupa koje žele oživjeti i pokrenuti cijelu župu - kaže župnik István.

- Ono što mi je teško i što me žalosti jest činjenica da mnogi stari i bolesni umiru bez sakramenata. No, ova župa ima mnogo dobrih grupa koje pokušavaju oživjeti i pokrenuti cijelu župu.

Župa ima stalnog đakona

Župa nema kapelana kao nekada, ali zato ima stalnog đakona **Karó Lászla**, koji je prošle godine zaređen za tu službu.

- Moje đakonsko služenje obuhvaća vjersku pouku djece i odraslih. Posebno volim držati vjeronauk odraslima jer vidim da svjesno prihvaćaju vjeru. Također vodim sprovode, ne samo u našoj župi nego i u drugim župama gdje me pozovu. I ne samo na mađarskom jezi-

IZ POVIJESTI ŽUPE

Župa sv. Jurja osnovana je 1841. godine i brzo se razvijala zbog čega je odlučeno da se izgradi umjesto skromne crkvice nova i veća. Sadašnja crkva počela se graditi 1895. a završena je 1897. godine. Zbog loše urađenog krova morala se nanovo pokrivati pa je blagoslovljena godinu dana kasnije, na Bezgrešno Začeće 1898. godine.

Za prvog župnika je imenovan Đuro Dubičanac. Ova župa imala je među svojim župnicima i svijetlo ime Paje Kujundžića (župnikovao je od 1909. do svoje smrti 1915.), osnivača kalendara "Bunjevačko-šokačka Danica" za 1884. (od 1893. poznatog kao "Subotička Danica"), borca za maternji jezik u školama, znamenitog kulturnog radnika i pisca.

Zajednicu vjernika čine Hrvati i Mađari. Tijekom proteklih 160 godina izmijenilo se 11 župnika i više od 70 kapelana.

Župa broji 6.500 vjernika.

Župni ured sv. Jurja,
Trg Paje Kujundžića 2, Subotica
tel. +381 (0)24 556-729

ku već i na hrvatskom. Na misnom slavlju na mene spada služba riječi. Ove korizme propovijedam na večernjoj misi subotom i na nedjeljnoj misi na mađarskom jeziku. Također podjeljujem pričest i vodim liturgijske pobožnosti, kao klanjanje, svibanjske i listopadske pobožnosti - sa zadovoljstvom ističe đakon **László**.

U povodu proslave 100. obljetnice od završetka gradnje crkve napravljeni su značajni poslovi.

Pomoć Pastoralnog vijeća

- Pastoralno vijeće čine 22 člana. U sastav ulaze Hrvati i Mađari. Pastoralno vijeće je velika pomoć našem župniku u svim djelatnostima. Održavaju se redovite sjednice, a i izvanredne kad se ukaže potreba ili su u planu neki radovi u crkvi i oko crkve. U zadnjih nekoliko godina, posebno za 100. godišnjicu crkve učinjeni su neki značajni poslovi: popravljena je jedna strana krova, popravljen je toranj koji je savila oluja, postavljeni su reflektori oko crkve, saliven asfalt kao staza oko crkve, obnovljene orgulje, uređena je kapelica u sklopu crkve, u sakristiji je podignut kat za pomoćni inventar u crkvi - kaže nam pročelnik Pastoralnog vijeća **Bela Kikić**.

Sestre dominikanke su duboko ukorijenjene u ovu mjesnu Crkvu.



Župnik István Dobai rođen je 26. XII. 1943. u Adi. Fakultet teologije je završio u Zagrebu 1969. godine, a za svećenika je zaređen 27. XII. 1968. u Subotici. Kapelansku službu vršio je u Horgošu, Bačkoj Topoli, a upravljao je i župama Bajša, Gunaroš i Telečka. Župnik je bio u Hajdukovu od 1980. do 1988., kada je imenovan župnikom župe sv. Jurja u Subotici i ovu dužnost vrši i danas. Osim svojih redovitih župničkih dužnosti član je svećeničkog i katehetskog vijeća naše biskupije, direktor je Caritas Subotičke biskupije, biskupijski savjetnik i tehnički urednik dječjeg lista na mađarskom jeziku "Útitárs".



Biskup Ivan na proslavi 100. obljetnice završetka gradnje crkve

Dominikanke u župi

Od 1947. godine u župi su prisutne sestre dominikanke. Od samih početaka sestre su uključene u život župne zajednice. Skrbe za crkveno ruho, hostije, kićenje i uređivanje crkve i okoliša. Vrše orguljašku službu i vode crkveno pjevanje. Također daju veliki doprinos u katehizaciji djece, mladih i odraslih. Njeguju stare i bolesne u sklopu svoga samostana. Svakodnevnom prisutnošću na misi u župnoj crkvi svjedoče ukorijenjenost u mjesnu Crkvu.

Prozivka vrvi od djece, a na vjeronauku ih je malo.

Rad s djecom

Premda veliki dio Prozivke koja vrvi od djece pripada župi, ne može se reći da veliki broj dolazi na vjeronauk i na nedjeljnu misu. U tom smislu će se morati nešto poduzeti. Hrvatsku jezičnu skupinu katehizira s. **Blaženka Rudić**, a mađarsku župnik vlč. **István** i đakon **László**. S djecom se dosta vježba pjevanje, svake druge nedjelje u mjesecu je đačka misa koju oni predvode u pjevanju i čitanju. Svake godine hrvatska djeca sudjeluju na "Zlatnoj harfi". Gospođa **Marija Lagyak** puno radi s djecom mađarske skupine i

Karitativna pomoć traži puno ruku i puno srдца dobre volje.

oni sudjeluju na susretu dječjih zborova "Ezüst Csengő".

Pastoral mladih i odraslih

Mladi i odrasli su uključeni u mješoviti zbor, aktivni su kao čitači. Mladi samostalno nastupaju pjevanjem i sviranjem na misi za mlade svake treće nedjelje u mjesecu. Za odrasle su organizirane tribine svakog drugog petka u mjesecu. Tijekom korizme te tribine su učestale pa se održavaju svakoga petka. I mladi i odrasli su uključeni u rad Pastoralnog vijeća, u karitativno djelovanje u župi, te u različite duhovne pokrete koji pokušavaju djelovati kao kvasac.

Ljubav na djelu

- Karitativni odjel Pastoralnog vijeća djeluje od 1995. Broji od 6 do 8 članova koji traže suradnike. Uglavnom smo bili angažirani u podjeli obiteljskih paketa, školskog pribora, drva i šporeta. Odnedavno smo se organizirali i želimo starim, bolesnim i osamljenim osobama pomagati i u kućnim poslovima - kaže gđa **Julijana Pavluković** u ime Karitativnog odjela Pastoralnog vijeća. Takva pomoć traži puno ruku i puno srдца dobre volje, te je svaki gest i suradnja dobrodošla. U tu svrhu će se održavati sastanci suradnika župnog Caritas svakoga četvrtka poslije večernje mise.

Duhovni pokreti

U župnoj zajednici postoje manje grupe vjernika koje se okupljaju oko ideala različitih crkvenih

100 GODINA

pokreta. Tako postoji "Karizmatska obnova", "Djelo Marijino" i molitvena zajednica "Dominik". "Djelo Marijino" živi po svojim susretima koji se održavaju pod nazivom "Riječ života". Susretima predsjedava župnik i održavaju se zasebno na hrvatskom i mađarskom jeziku. Na tim susretima se čita odlomak evanđelja i tumačenje koje daje Chiara Lubich, utemeljiteljica "Djela".

- Ovi susreti mi mnogo znače, jer mi Chiarino tumačenje i međusobna razmjena iskustva daju snagu da nadiđem svakodnevnne kušnje i da mogu uvijek ljubiti - rekla je gđa **Jelena Ivanković**. A jedan od mladih iz "Djela Marijina", **Branimir Ivanković**, kaže:

- Mladi se okupljaju utorkom na svoje susrete te raspravljaju o pitanjima koja njih zanimaju, organiziraju razne akcije za potrebne i nastoje dublje živjeti evanđelje.

Molitvena zajednica "Dominik" okuplja se četvrtkom navečer u kapelici sestara dominikanki.

- Kad sam krenula na ove susrete nisam znala što će mi značiti i koliko će mi koristiti. Na ovim susretima, koje priprema i vodi s. Blaženka, molimo, pjevamo i razgovaramo, tako da sam mnogo toga novog saznala i naučila - kaže gđa **Jaga Tikvicki**.

U župi se vjernici uključuju u duhovne pokrete "Karizmatska obnova" i "Djelo Marijino" te u molitvenu zajednicu "Dominik".

Stogodišnja neogotička ljepotica noću mami svojim osvjetljenjem, a danju poziva na zahvalnost - svoje župljane napose, podsjećajući da su i ovaj hram naši preci izgradili za nas koji sada živimo. Mnoga mjesta prazna na nedjeljnim sv. misama čekaju...

s. **Blaženka Rudić**



Mali župni dječji zbor na "Zlatnoj harfi"

O MOLITVI (III)

Voditelji u molitvi

“Svjedoci koji su nas pretekli u Kraljevstvu, posebno oni koje Crkva štuje kao svece, sudjeluju u živoj molitvenoj predaji primjerom svoga života, spisima koje su ostavili i svojom molitvom danas.” Oni već uživaju u Božjoj slavi ali se istovremeno brinu za one koji su još na zemaljskom putu. Zato ih trebamo moliti da posreduju za naš svijet kako bi nam svima bilo bolje.

Različiti sveci su na svoj način ostvarili konačni cilj. Neki su od njih imali svoj originalan put ili svoju karizmu koju su dobili od Boga te su tim darom obdарили i druge. Tako imamo slučajeve da su npr. pojedini sveci osnovali posebne zajednice ili redove te im dali specifičan vid djelovanja. Sve te karizme odraz su bogatstva Duha kojim je Bog obdario svoje vjernike.

Kršćanska obitelj je prvo mjesto odgoja za pravu molitvu. Kršćanska obitelj je utemeljena na sakramentu ženidbe te je tako postala “kućna Crkva” u kojoj djeca uče moliti. Svakodnevna molitva u obitelji i to posebno ona zajednička od nezaobilazne je važnosti za zdrav razvoj duhovnosti osobe. U molitvenom odgoju imaju važnu ulogu i službenici Crkve; posebno se misli na svećenike, đakone, biskupe, redovnike i redovnice.

Djecu je važno na ispravan način poučavati i upućivati u molitvu. Naučene molitve mogu biti temelj za jednu dobru osobnu pobožnost u zrelijoj dobi. U novije vrijeme u Crkvi su se rodile mnoge molitvene skupine koje se napajaju na izvorima kršćanske molitve.

Crkva je povlašteno mjesto za molitvu. Najsvetija molitva jeste **liturgija**.

Život molitve

Molitva rađa novim životom te nas treba nadahnjivati svakoga trena. Čovjek je nažalost slab i često zaboravlja na Onoga koji mu daje život i sve potrebno. Cilj svakog kršćanina treba biti da cijeli njegov život postane molitva. To je moguće samo tako postići ako se moli s voljom u određene trenutke. Zato Crkva predlaže vjernicima određene molitvene ritme kako bi u njima bila podržana trajna molitva. Zato se preporučuje moliti **ujutro, navečer, prije i poslije jela**. Najsvetije vrijeme molitve svakako jeste nedjeljna sveta misa.

Svakoga vjernika Bog osobno vodi putem i načinom koji je njemu vlastit. Ipak je kršćanska predaja sačuvala tri posebna izričaja molitvenog života, a to su: **usmena molitva, razmatranje i unutarnja molitva**. Zajednička oznaka svim trima izričajima je: **sabranost srca**.

Izražaji molitve

“Bog govori čovjeku svojom Riječju. Naša se molitva oblikuje riječima, misleno ili usmeno. No, najvažnije je da srcem budemo uz Onoga komu se molitvom obraćamo. Da bi naša molitva bila uslišana, ne ovisi o količini riječi već o gorljivosti naših duša.”

Usmena molitva nužna je u kršćanskom životu. Nju je često koristio i Isus. O tome nam svjedoče evanđelja kada govore kako se On obraća Ocu te ujedno uči i svoje učenike kako da se mole. Treba moliti cijelim svojim bićem. Zato je dobro da se u molitvu uključe sva naša sjetila. Kada unutarnjoj molitvi pridružimo svoje tijelo onda sve to postaje živi izraz molitve. Usmena molitva je redovito i molitva mnoštva. Kada se zajednica okuplja na molitvu ona redovito usmeno upućuje svoje molitve Bogu.

Razmatranje je traženje duha da shvati razloge kršćanskog života. Razlog traženja je želja da se prione uz Gospodina i njegove riječi. U razmatranju redovito je pomagalo koja knjiga; posebno se preporučuje Sveto pismo. Načini razmatranja mogu biti raznovrsni, a njihov je cilj da pokrenu misao, maštu, osjećaje i želje, kako bi osoba što više prionula uz Krista.

Unutarnja molitva je često zadržavanje s Onim koga znamo da nas ljubi te mu je ikreno stalo do naše sreće. U unutarnjoj molitvi pogled je uvijek upravljen na Gospodina. Unutarnja molitva se ne obavlja onda kada imamo vremena, nego se odvaja vrijeme da bi se posvetilo unutarnjoj molitvi. Za unutarnju molitvu potrebno je sabrati svoje misli i uskladiti tijelo kako bismo mogli unići u što stvarniju prisutnost Onoga koji nas čeka u ljubavi. Unutarnja molitva je duboko zajedništvo između Boga i čovjeka jer se u njoj osoba predaje Bogu na raspolaganje. U unutarnjoj molitvi događa se kontemplacija i slušanje Božje Riječi.

Borba molitve

“Molitva je milosni dar i odlučan odgovor s naše strane. Ona uvijek podrazumijeva napor. Veliki molitelji Starog saveza prije Krista, kao Majka Božja i sveti s Njim uče nas: molitva je boj. Protiv koga? Protiv nas samih i protiv Napasnikovih zamki, koji sve čini da nas odvraća od molitve.” U molitvi osoba doživljava i trenutke kada joj se čini da je sve to uzaludno. Mnogi misle da je vrijeme provedeno u molitvi izgubljeno. Naprotiv! Onaj tko moli sabrano, ponizno i ustrajno, vrši najvažniji posao svoga života.

Molitelj mora uvijek računati na poteškoće u molitvi: rastresenost i suhoću duha. U molitvi moramo računati i na napasti: pomanjkanje vjere i duhovnu lijenost. Na sve treba računati svaki molitelj koji se iskreno trudi s Bogom stupiti u dublji odnos prijateljstva. U molitvi je bitno djetinje predanje u Božju volju. Mnogi molitelji se razočaraju jer im molitve nisu uslišane onda i onako kako su oni molili. Međutim, kao što dijete doživi da mu roditelji ne uslišavaju svaku njegovu želju, tako i molitelj ne smije gubiti pouzdanje da ga Bog ne razumije ili ne želi uslišati. Često molitelji nisu uslišani zbog neispravnog načina i nakane molitve. Kršćanska molitva mora biti uvijek suradnja s Božjom providnošću, s njegovim nacrtom ljubavi za spasenje ljudi.

“Isusova molitva čini od kršćanske molitve uspješnu prošnju. On joj je uzor, on moli u nama i s nama. Budući da srce Sina ne traži ništa drugo doli ono što se sviđa Ocu, kako da srce posvojene djece prione uz darove radije nego uz Darovatelja?”

Prava molitva treba biti uvijek ustrajna te treba težiti za tim da cjelokupno naše djelovanje postane Bogu ugodna molitva. Kršćanin mora biti osoba molitve. Molitva u kršćanina mora biti na prvom mjestu.

Isusova najsavršenija molitva bila je ona koja se dogodila kod njegova Prijelaza k Ocu. U toj žrtvenoj vazmenoj molitvi sve je “uglavljeno u Njemu; Bog i svijet, Riječ i tijelo, vječni život i vrijeme, ljubav koja se predaje i grijeh koji se izdaje, učenici prisutni i oni koji će po njihovoj riječi vjerovati u Njega, poniženje i slava. To je molitva za jedinstvo.”

*Prema: Katekizmu Katoličke Crkve
(br. 2683-2758)*

priredio: Franjo Ivanković

Uređuju: Ivan Milodanović i Vladimir Sedlak

Iz života sjemeništara

Sv. Josip - imendan našeg rektora

Naš tradicionalni i dragi nam blagdan sv. Josipa proslavili smo 19. ožujka. Prijepodne smo imali svečanu sv. misu u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Ovaj veliki blagdan za nas je bio posebna radost, jer i naš rektor sjemeništa **mons. Josip Mioč** nosi ime tog velikog sveca. Na ovaj kao i na druge velike blagdane nema nastave u školi. Prijepodne pripremili smo kraći prigodni program, u okviru kojega smo našem rektoru čestitali imendan i uručili mu mali dar u znak zahvalnosti za požrtvovni rad kako za nas tako i za sjemenište kao ustanovu. Ovaj program su pripremili ovogodišnji maturanti.

Đakonsko ređenje dvojice Paulinaca

Na blagdan Navještenja Gospodinova, 25. ožujka, u subotičkoj prvostolnici za đakone su zaređeni **Josip Štefković** i **František Gašparovsky**. Bio je to veliki dan za svakog od nas, tim veći što su oba ređenika prve godine na putu prema svećeništvu započeli u našem malom sjemeništu, u Subotici. **Josip Štefković** je nakon Paulinuma otišao na studije u Zagreb, a **František Gašparovsky** u Bansku Bisticu. Novim ređennicima čestitamo i molitvama podržavamo da ustraju na svom putu kako bi uskoro ostvarili svoj cilj da postanu svećenici.



Na koncertu prvaka splitske opere i kazališta

U petak 30. ožujka navečer prisustvovali smo svečanom korizmenom koncertu u katedrali. Koncert je bio interesantan za nas radi posebnosti dalmatinskih melodija.

Treća klasifikacija

U subotu 31. ožujka okupili su se profesori i nastavnici naše gimnazije na sjednicu da bi ocijenili naš tromjesečni školski rad. Sjednica je protekla prema običaju i prema protokolu škole, a mi učenici prošli smo već prema našoj zaslugi, tko bolje, a tko slabije. Nadamo se da ćemo do zadnje klasifikacije svi uspjeti ostvariti svoj željeni uspjeh.

Posjet subotičkoj župi sv. Marije

Na petu korizmenu (gluhu) nedjelju, na poziv župnika subotičke župe sv. Marije prisustvovali smo župnim sv. misama pod kojima smo imali korizmeni susret s vjernicima i ujedno prigodu za promicanje brige i molitve za duhovna zvanja. Sv. mise su predvodili prefekt i rektor sjemeništa, a mi smo pod obje mise govorili o svom zvanju, predvodili čitanja i pjevanje koje je predvodio naš zbor Schola Cantorum.

Sport - u toku šahovski turnir

U sjemeništu je 20. ožujka započeo turnir u šahu. Natjecanje u ovom tzv. mišlilačkom sportu ujedno je i uvertira za održavanje turnira u ostalim sportskim disciplinama za koje u sjemeništu imamo mogućnosti i za koje ima zainteresiranih takmičara. Iako odziv za ovaj prvi turnir i nije bio jako velik, odlučili smo održati ga. Deset sjemeništara se prijavilo za natjecanje. Princip natjecanja vrlo je jednostavan: svatko igra sa svakim. Pobjednik će imati čast igrati s prefektom sjemeništa **Zsellér Attilom**, a pripremljena je i mala nagrada za pobjednika i prvaka sjemeništa.

- Sport je dobra stvar, ali ne za mene. /N. K./
- O sportu? Ja sam za!!! /G. J./
- U jednoj ovakvoj zajednici bavljenje sportom je od velikog značaja. /E. Sz./
- Naravno da sam za, osobito za nogomet ili za basket. /I. T./
- Pristalica sam košarke i odbojke. Moglo bi je biti malo više. /D.P./
- Volim sport, a od svega mi je najdraži stolni tenis. /B. Sz./

Gotovo svi ispitanici smatraju bavljenje sportom korisnim i veoma zdravim, te da bi se njime trebalo više baviti. Većina od njih su i aktivni igrači, dok su jedan manji dio, oko 1/3 promatrači ili tzv. rezerva. Od svih sportova najomiljeniji je nogomet. On oduševljava najveći broj sjemeništara, više od polovine. Košarka i stolni tenis dijele drugo mjesto, dok je odbojka najmanje zastupljena. /I. M. i V. S./



Naš Otkupitelj

*Došao je na zemlju da nas oslobodi,
došao je jer nas neizmjereno voli.
Došao je da nas od grijeha izbavi,
te da za nas svog nebeskog Oca moli.*

*Cijeli njegov život bio je žrtva za ljude,
ni jedan zadatak nije mu bio težak.
Poticao je ljude da se u svemu trude,
jer zemaljski život nimalo nije lak.*

*A kako su to ljudi uzvratili?
Razapeli su ga jer ga nisu shvatili
da zbog nas je došao patiti
i nas svojom smrću spasiti.*

Edvard K.

Što je to smrt i uskrsnuće?

Jednom prilikom u korizmi, šetajući grobljem, osjetio sam neki tajanstveni mir. Daleko od buke grada i imajući dovoljno slobodnog vremena, polako sam šetao i razmišljajući promatrao nadgrobne spomenike. Za oko mi je zapeo jedan veoma lijepi natpis. Natpis na spomeniku glasio je: "Ovdje počivaju N. N. u iščekivanju uskrsnuća od mrtvih obećanog od Isusa." Ovo me je potaklo na razmišljanje o dvije teške i vrlo važne teme o kojima bi svaki kršćanin trebao razmišljati. Smrt, naša krajnja stanica na putu ovozemaljskog života, posljednja postaja na križnom putu ovozemaljskih patnji, nije ujedno i posljednja stranica u našoj knjizi života. Naš život ne prestaje smrću, on se nastavlja, jer naša duša je besmrtna. Ona ne podliježe ovozemaljskim zakonima o prolaznosti materije, ona živi i poslije smrti. Gdje, kako i kada nećemo saznati do sudnjega dana, do dana našeg uskrsnuća. Tu se postavlja drugo pitanje - što je to uskrsnuće? Ono je za nas dosta nejasno i neshvatljivo. Katekizam piše da će Bog svojom svemoću povratiti konačno nepokvarljiv život našim tijelima sjedinjujući ih s našim dušama snagom Isusova uskrsnuća. Znamo, naime, za jednu osobu koja je uskrsnula od mrtvih da više nikada ne umre, a to je Isus Krist. On nam je dao obećanje da i nas čeka isto ukoliko ga budemo vjerno nasljeđovali. Njegovo uskrsnuće temelj je našoj vjeri. Da nije bilo njegova uskrsnuća, uzalud bi bila njegova smrt i muka. Stoga je Uskrs i najveći kršćanski blagdan. A korizma je vrijeme u kojem bi se na osobit način trebalo razmišljati o tim stvarima.

Marjan O.

ANKETA

Sjemeništarcima o sportu

Na pomolu je proljeće, a ono sa sobom donosi i toplije vrijeme. Prolječno vrijeme idealno je za održavanje turnira u raznim sportskim disciplinama, jer su dani topliji i duži, a i školskog gradiva je sve manje i manje kako se bližimo kraju školske godine. Ova anketa imala je za cilj ispitati stav sjemeništara prema sportu i njihovu volju za sudjelovanjem u sportskim aktivnostima. Na pitanje što misle o sportu dali su različite odgovore. Naglasak je bio na terenskim sportovima. Evo nekih mišljenja.

- Sport je sastavni dio čovjekova života. Neki ga prakticiraju u većoj, a neki u manjoj mjeri. /E. K./
- Sport, to je prava stvar za čovjeka! /I. V./

Uređuje: Katarina Čeliković

USKRS JE! USKRS!

Da, Uskrs je u prirodi, u nama, u svemu što nas okružuje. Probudila se priroda i pokazala svoje najljepše boje, pripremili smo se i mi i obukli novu odjeću - postali smo novi ljudi unutra i izvana.

Da ste se temeljno pripremali vidi se i iz vaših mnogobrojnih radova. Bilo je doista teško odabrati priloge za vašu stranicu. Jedna važna obavijest! Nemojte slati likovne radove koji nisu na bijelom, čistom papiru jer ih ne možemo objaviti. Hvala na svim pismenim i likovnim radovima.

Kad ste već novi u novom proljetnom okruženju, ne treba kvariti! Sretan vam i blagoslovljen Uskrs!

Vaša Zvončica

Andrea Apatinac, 5. raz., Sonta



NA VJERONAUKU U ŽUPI SV. ROKA U SUBOTICI

BOG MI GOVORI PREKO MOLITVE

Na vjeronauku smo učili Boga moliti i slušati ga. Iznenađila sam se i sama kako su djeca pažljivo bilježila ono što su čuli u molitvi i željela bih to podijeliti s ostalim Zvončićima. Želim svima blagoslovljen Uskrs.

s. Silvana

DARIJA KARADŽA - Slušaj mamu i tatu, oni te vole. Budi dobra, dobro uči, Isus te voli, nemoj se svađati s ostalima, poštuju druge, svake nedjelje idi u crkvu.

NIKOLA NIMČEVIĆ - Budi dobar prema svima i oni će prema tebi isto biti dobri.

Mnogi ljudi za tebe brinu i čuvaju te, budi i ti takav prema njima. Mnogi ljudi još ne vjeruju u mene, pokaži im put prema meni.

MARIO BABIČKOVIĆ - Mnogi ljudi pate zbog djece, molim te usreći ih. Kaži svima da je moja ljubav beskrajna.

LUKA BUDINČEVIĆ - Znam da vjeruješ u mene. Ako više vjeruješ u mene, pomoći ću ti da dođeš u moje kraljevstvo, a ako budeš dobar prema svima i oni će biti dobri prema tebi.

KRISTINA KULUNDŽIĆ - Peronicu ti nitko neće dirati. Bila si dobra. Slušaj mamu i tatu. Volim te. Pomaži mami i tati. Budi dobra prema drugu i drugarici.

NATAŠA MUKIĆ - Budi dobra, nemoj biti tužna, slušaj mamu i tatu, voli sve ljude, uvijek ću te voljeti. Ne svađaj se, ne boj se, moli se za svoju porodicu. Dobro si uradila zadatak na kontrolnom. Budi osjećajna. Bila si dobra. Svake nedjelje idi u crkvu. Ne izostaj sa vjeronauka. Slušaj učiteljicu.

DANIJELA NUSPL - Budi sretna i čini uvijek dobro. Volim te i uvijek ću te voljeti. Ima kada su te roditelji ili prijateljica iznervirali ili razočarali - oprostimo im.

NEBOJŠA VRAČARIĆ - Bog nas voli. Bog te hvali. Budi dobar. Voli sve ljude i oni će te voljeti.

POZNAJEM DOBROG VJERNIKA

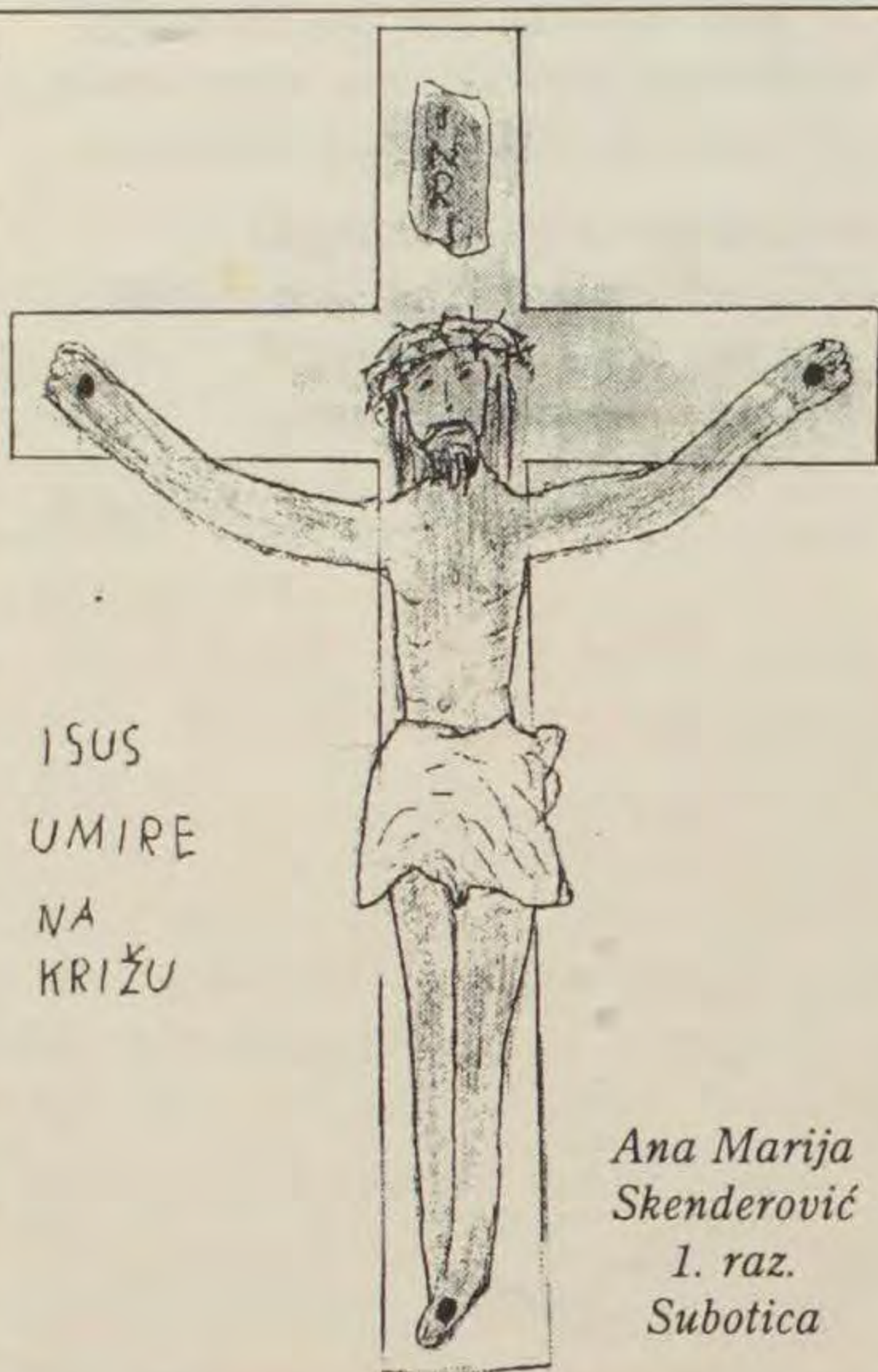
Vjernik koji je po mom mišljenju skoro svetac je moja baka Irmgart.

Ona je primjer vjernika koji kad ga iznevjere nikad ne izgubi vjeru. Nikad nije rekla: "Bože, zašto se ovo baš meni dešava?" Nego se uvijek nastavljala moliti i zahvaljivati Bogu na svemu što joj je dao. Sigurno je uvjeren da Bog ima razlog zašto to radi. Trenutno zbog bolesti ne može ići u crkvu, ali mi svake nedjelje kaže da porazgovaram s Isusom u njeno ime. Ja joj tu želju rado ispunim jer znam da ću učiniti dobro djelo, a i moja baka će biti sretna. A i da nije bilo moje bake koja je govorila da će joj srce puknuti od boli jer ne idem redovito u crkvu, ja sam uvidjela da Crkva i vjera u Boga mogu čovjeku puno pomoći u životu.

I zato sam zahvalna Bogu što imam po mom mišljenju jednog od najvećih vjernika u Somboru - moju baku. I bit ću joj uvijek zahvalna.

Sofija Dorotić

VII raz., Sv. Križ - Sombor



U SVETOZAR MILETIĆU UMJESTO ŠTRAJKA

KRIŽNI PUT U SLICI I RIJEČI

Poštovano Uredništvo, draga Zvončice!

Dok su učitelji i nastavnici štrajkali, naša djeca su odlučila više ići u crkvu, a posebno na pobožnost Križnog puta. Zajedno sa starijim vjernicima molili su Križni put obilazeći postaje i to je za njih bilo lijepo iskustvo koje su onda neki od prvopričesnika opisali u svojim sastavima, a neki su i nacrtali kako je to izgledalo viđeno njihovim očima i srcima.

Šaljem vam njihove radove kao priloge Zvončićinim stranicama.

Lucia Tošaki

Kako smo doživjeli Križni put

Križni put je za mene bio veliki doživljaj. Ja uopće nisam znala što znače riječi - križni put. Kada sam prvi put otišla na Križni put, osjećala sam se nekako sigurno, u duši sam osjetila nekakvu toplinu i zaštitu. Dok sam se molila dragom Bogu osjećala sam se zaštićeno kao da je drgaj Bog na mene stavio svoju zaštitničku ruku. - **EMINA NOVIĆ**

Meni se jako dopao Križni put. Dok smo molili Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu, ja sam se osjećala potpuno sigurnom. Kada smo stigli do zadnje slike, ja sam se rastužila zato što su jako mučili Isusa. - **NATAŠA VUKOVIĆ**

Na Križnom putu bilo je jako lijepo. Tamo smo se šetali oko crkve i opisivali slike molitvom, te smo molili Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Kada smo obišli i zadnju sliku, klekli smo pred oltar i pomolili se. Ovo što sam vam pričala je bio razgovor s Bogom. Za mene je to bio doživljaj koji ću dugo pamtiti. - **DIJANA KNEZI**



Marijana Pišpek, 5. raz., Sombor

RAZGOVOR S UMJETNICOM SVILE,
TEREZIJOM OSTROGONAC SA KAPONJE

VRIJEDNE RUKE



Terezija Ostrogonac (63) oduvijek je željela crtati na uskršnja jaja. Ta joj se želja nije u potpunosti ostvarila, ali djelomično jeste. Sada svilom ukrašava uskršnja jaja, pravi slike i razne čestitke pa je to bio povod za razgovor s njom.

- Kad i kako ste se počeli baviti ovim umjetničkim radom?

□ Terezija - Od mladih dana sam željela crtati na uskršnja jaja, ali mi nitko nije pokazao kako se to radi dok jednoga dana prije tri godine nisam odlučila unučadi napraviti uskršnja jaja, i to sa svilom.

- Gdje nabavljate materijal s kojim radite?

□ Terezija - Nabavljam ga u prodavaonici ispod Gradske kuće, u prodavaonici "Mladost" i u inozemstvu.

- Da li ste negdje izlagali svoje radove?

□ Terezija - Izlagala sam nekoliko puta u HKC "Bunjevačko kolo", u Beogradu i u još nekim mjestima.

- Kakav je interes za ove vaše radove?

□ Terezija - Interes je velik, i iznad mojih očekivanja prolazi sve.

- Kako dolazite na ideje kad pravite slike, ukrašavate jaja?

□ Terezija - Razmišljam i ideja dođe sama, a ponekad ideja zavisi od mog raspoloženja.

- Kakva je razlika između božićnih i uskršnjih radova?

□ Terezija - Motivi se razlikuju i zavisni su od same prilike. Za Božić su simboli jelke i Isusovo rođenje, a za Uskrs cica mace i zeke.

- Da li vas ukućani podržavaju u radu?

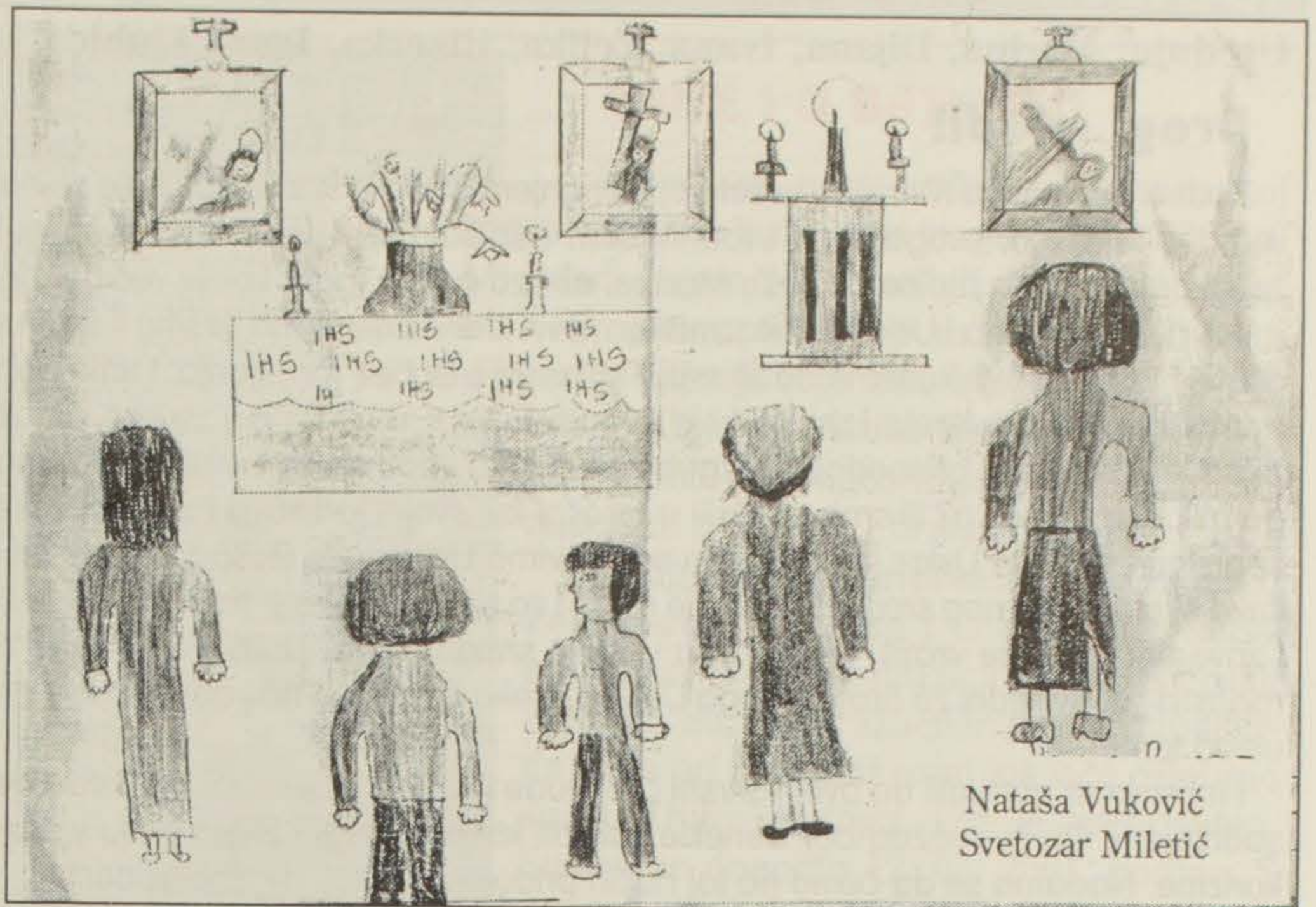
□ Terezija - Da, podržava me moj suprug, unučad i kćerke i s njima se dogovaram oko novih radova.

- Da li ćete nastaviti raditi i stvarati nove ideje?

□ Terezija - Dok je zdravlja, hoću.

Zahvaljujemo na prijatnom razgovoru sugovornici sa željom da i dalje ima mnogo uspjeha u svom životu i radu.

Snežana Dulić



Nataša Vuković
Svetozar Miletić



Tamara Nađ
(11. godina, Tavankut)

ANĐELI

Anđelčići mali
oko nas su stali.

Krila su im mala,
nježna i bijela.

Tiho nam pjevuše anđeli
uspavanke lijepe da bi zaspali.

Oni su dobri anđeli čuvari
našeg su Isusa uvijek čuvali.

Nada Poljaković
IV. raz., Stari Žednik

USKRŠNJA NAGRADNA IGRA NA PALIĆU

Zahvaljujući ljubaznim domaćinima, župniku i župljanima župe "Kraljica svijeta" na Paliću su izvučeni ovi sretni dobitnici nagrada:

1. Marko Sente, Palić - uskršnji zeko
2. Snežana Nović, Subotica - kristalno srce
3. Jagoda Ištvanov, Subotica - kristalni svijećnjak
4. Jelena Dubovi, Palić - "Dragulji bunjevačke riznice"
5. Ana Marija Skenderović, Subotica - album za slike
6. Ivan i Matej Sabanov, Palić - podmetač za jelo
7. Dejan Lončarević, Tavankut - kanta za otpad puna bombona
8. Iva Vidaković, Palić - komplet za školu
9. Marin Dulić, Mala Bosna - školski globus
10. Ivana Nimčević, Subotica - slamnati šešir
11. Jelena Kujundžić, Subotica - kaubojski šešir
12. Matiša Dulić, Đurđin - knjiga za školu
13. Marija Ralbovska - knjiga za školu
14. Petar Huska, Subotica - knjiga za školu
15. Kristina Mukić, Palić - zlatni križić
16. Kristian Kalman, Bač - BICIKL "CROS" (široke gume)
17. Marko Kujundžić, Bikovo - tapiserija

Sve nagrade se mogu podići u župnom uredu na Paliću svaki dan sv. mise: ponedjeljak, srijeda i petak u 17 sati
utorak, četvrtak i subota u 7 sati
nedjelja u 9 sati

Dodite, čekamo vas!

Nagrade šaljemo i putem pošte, prema dogovoru na tel. 755-002

Svima sretan Uskrs!

Župnik i župljani župe "Kraljica svijeta" na Paliću

Uređuju: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor i Ljubica

Dragi mladi!

Budući da je naša Marina zauzeta spremanjem ispita u Švicarskoj, gdje se nalazi već dva mjeseca, ovoga puta uvodnik sam napisala ja. Ujedno vas ovim putem želim potaknuti da molite za našu Marinu, ali i za našeg Igora koji je već u Americi.

Još nekoliko dana i Uskrs će! Razmišljam ovih dana intenzivno, jesmo li svoje srce očistili i jesmo li ove korizme nosili svoje križeve i boli bez mrmljanja, i time ponijeli makar dio Isusova tereta i muke, koje je podnio za nas? Jesmo li se kao raskajani mlađi sin iz Isusove prisprodoobe o izgubljenom sinu (Lk 15,11-32) vratili k ljubavi našega milosrdnoga Oca? Ili smo se skrili u mračni kut svojih jadikovki i samosažaljenja kao stariji sin? NE! Uskrs je! Radujmo se! Slavimo Uskrsnuće Gospodinovo! On nas čeka širom otvorenog srca i ruku! On je umro i za tebe i za mene na križu! On te ljubi. I zove te da mu se vratiš. Stoga neka vam je sretan Uskrs! Nemojmo skrivati riječi radosti i ljubavi jedni za druge ovoga Uskrsa. Neka svatko od nas doista bude sunce usred tame!

I mi smo se potrudili da ovaj uskrsni broj bude lijep i raznovrstan, a još više bogat sadržajem. On će možda bar donekle oslikati kako su mladi živjeli svoju vjeru ove korizme. Nadamo se da ćemo na taj način pridonijeti vašoj uskrsnoj radosti.

Ovoga Uskrsa budimo nalik Ocu našem nebeskom!

"I doista, ima li veće radosti nego da pružam svoje umorne ruke da u blagoslovu počivaju na ramenima moje 'djece' koja se vraćaju 'kući'." (Henri Nouwen)

S tim željama želim Vam SRETAN USKRS!

Željka

U susret događanjima

TRIBINA MLADIH

22. 04. 2001. u 19 sati
u Katoličkom krugu

MISA MLADIH ZA MIR

6. 04. 2001. u 20 sati u crkvi sv. Roka

SUSRET MLADIH U BAČU

2. 05. 2001. od 9 sati

Susret mladih Subotičke biskupije
(krizmanici - osmi razred,
srednjoškolci, studenti i mladi radnici)

Mladi, prijavite se svojim župnicima!
Za mlade iz Subotice prijevoz autobusima.

POZIVAMO VAS U ŽUPU SV. ROKA NA

VJERONAUKE ZA STUDENTE I MLADE RADNIKE

O materijalnim dobrima

Nakon dvomjesečne pauze, novim snagama krećemo naprijed u budućnost!

Vlč. Đurica Pardon iz Batine (R. Hrvatska) bio je predavač 13. ožujka na vjeronauku za studente i mlade radnike u župi svetoga Roka. On nam je tom prilikom održao predavanje na temu: "DUGOVI I OPRAŠTANJE DUGOVA" i podsjetio nas kako kršćanstvo osim duhovnoga obuhvaća i materijalno (znači kompletnog čovjeka).

On je istakao prednost duhovnih dobara nad materijalnim. No, bez materijalnih dobara ne možemo živjeti ovdje na zemlji, ali ne smijemo biti pohlepni i gramzivi. Materijalnim dobrima osiguravamo sebi život dostojan čovjeka, ali isto tako njima možemo iskazati i ljubav prema braći, osobito prema onima koji su u potrebi. On je također naglasio kako Papa u jubilarnoj godini poziva bogate zemlje da oprostite dugove siromašnima.

Mladima je naš predavač poručio: "Vi ste budućnost budućnosti. Ako mi nemamo ispravan stav prema Bogu i svijetu, naša budućnost neće biti ispravna a ni kršćanstvo ovdje neće dublje zaživjeti, nego će ostati u sferi privatnosti. A ako uspijemo ljubiti Boga svim silama i mogućnostima, vidjet će se da je ovdje kršćanstvo živo."

Borimo se za život

Po samoj želji mladih već na sljedećem vjeronauku 29. ožujka okupio se lijep broj mladih (47), a tema o kojoj smo razmišljali bila je POBAČAJ (ABORTUS). Također, po želji mladih, ovoga smo puta čuli tri predavača koji su ovu temu obradili s različitih stanovišta:

* s medicinskog - **dr. Sonja Temunović** - liječnica u službi Hitne pomoći u Subotici

* s pravnog - **Željko Vidaković Hadnađ**

* s moralnog - **preč. Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka

Nakon filmova: "HALO, JA SAM TU" I "NIJEMI KRIK" (samo djelić) uslijedila je diskusija. Na mnoga pitanja dobili smo prave odgovore, a najvažniji je: "POBAČAJ JE UBOJSTVO ČOVJEKA, ZATO SE SVIM SILAMA BORIMO DA SE SVAKO ZAČETO DIJETE RODI I ISKUSI RADOST ŽIVOTA."

Jedino mjesto gdje možete saznati sve što vas interesira, vjeronauk za studente i mlade radnike cijelog grada, u dvorani u župi sv. Roka svakog drugog četvrtka u 20 sati.

Mladi, dođite i upoznajte svoju vjeru!

Dijana Š.

PUT

*Ako dopustiš da jednolikost mine,
ako se povučeš barem na kratko u svijet šutnje,
pogledaj na put kojim koračaš.*

Evo, osjetiš da po njemu ne želiš da se vraćaš.

Ako ti slabost tvoja kaže

da je put taj pustinja bez oaze,

budi spreman, odgovori joj

da i dani zadovoljstva dolaze.

No, spoznat ćeš da put taj nije uvijek ravan,

ali kad s poštenjem hodaš -

častan je i slavan.

Svladaš li sve zasjede i kušnje,

kada dožive puninu sva trpljenja i patnje,

pokazat će ti se da postoje trenuci

koji u svojoj biti sadrže nešto novo.

Tada ćeš i ti biti spreman poželjeti nekom

SRETNO USKRSNUĆE GOSPODINOVO!

Srdan



Andrija Anišić, dr. Sonja Temunović i Željko Vidaković Hadnađ

TAIZÉ U SUBOTICI

I ove nas je godine, kako to radi svake godine, posjetio naš dragi prijatelj iz taizéjske redovničke zajednice, **brat Richard**.

Na svom kratkom zadržavanju u Subotici 5. ožujka smo imali prilike razgovarati s njim u vjeronaučnoj dvorani župe Sv. Roka.

U kratkom obraćanju mladima brat Richard nam je objasnio smisao hodočašća, a napose molitve u svakodnevnom životu kršćana. Nakon kratkog susreta i razgovora uslijedio je molitveni susret koji je održan u crkvi Sv. Roka. Bilo je lijepo u molitvenom ugođaju razgovarati s Kristom, a najviše u pjevanju svima nam dragih pjesama iz Taizéa. Tako smo se na kratko prisjetili ranijih hodočašća koje i ove godine s ne-

TAIZÉ S NAMA

strpljenjem očekujemo.

Pripreme za hodočašće u Taizé na ljeto su u župi sv. Roka počele u veljači ove godine i trajat će ubuduće tijekom cijele godine.

Ukoliko želite ići i družiti se s mladima u pjesmi, molitvi i zajedništvu, javite se na molitveni susret ponedjeljkom u 20 sati u župi sv. Roka. Pripreme su lijepe i korisne pa se uključimo već sada, da spremni krenemo na put. Zasad su molitveni susreti kod sestara "Kćeri milosrđa" u Subotici, a čim otopli, molitve će se održavati u župnoj crkvi.

Miroslav Zelić



TAIZÉ I U BAJMOKU

Mnogi su nam pričali o ekumenskoj zajednici u Taizéu, ali riječima je nju teško dočarati.

Mi mladi bajmočke župe bili smo oduševljeni pričama i iskustvima onih koji su već bili u Taizéu, a našem oduševljenju nije bilo kraja kada nam je župni vikar vlč. **Attila Bognar** saopćio da ćemo imati čast ugostiti jednog od braće iz taizéjske zajednice - brata **Richarda**.

Dugo smo se pripremali za taj susret. Željeli smo molitvom i taizéjskim pjesmama, koje su nam muziciranjem uljepšali mladi iz Subotice, iznenaditi brata Richarda, a da pri tom i mi sami još jače osjetimo snagu Duha Svetoga, koji je sveprisutan. Susret se dogodio 12. 03. 2001. godine. S nama su bili i mladi iz Stare Moravice i Tavankuta. Oduševljen onim što je čuo, brat Richard nam je uputio nekoliko riječi o tome kako Krist preko Duha Svetoga djeluje na zemlji, i kako će nam on dati snage da probudimo mnoge vjernike Bajmoka iz vjerskoga sna. Nakon molitve svi su bili pozvani na mali agape u župni dom gdje smo razgovarali s bratom Richardom. Tom prigodom ugostili smo i časte goste o. **Milivoja**, monaha SPC, generalnu konzulicu **dr. Jasminu Kovačević** i tajnika konzulata, te gosp. **Grgu Franciškovića**, izaslanika S.O. Subotica. S njima smo razgovarali o aktivnosti nas mladih vjernika koji želimo očuvati lanac kršćanstva u Bajmoku, te o statusu Hrvata kao nacionalne manjine u SRJ. Sve je ovo bio dobar poticaj za nas da budemo još aktivniji!

Mirela Sakač

BRAT RICHARD U MUŽLJI

Povodom dolaska brata Richarda u Mužlju 4. ožujka je bio organiziran susret mladih koji su za Novu godinu zajedno bili u Barceloni. Na susret je došlo oko 70 mladih iz raznih župa: Mužlje, Zrenjanina, Opova, Belog Blata, Selenče, Čoke, Temerina, Torde, Mihajlova i Budisave. Susret je započeo sv. misom koju je predvodio domaći župnik **don Stanko**. Na sv. misi se čitalo i pjevalo na tri jezika: mađarskom, hrvatskom i slovačkom jeziku. Nakon sv. mise bila je molitva, a poslije nje brat Richard je govorio o Taizéu, o njihovoj zajednici i odjecima susreta u Španjolskoj. /K. R./

GRUPA "MAGAZIN" I U SUBOTICI

Nakon 12 godina u Jugoslaviji, a po prvi put u Subotici, 14. ožujka u Hali sportova nastupila je hrvatska grupa "Magazin" u organizaciji SCP "FOKUS". Koncert je počeo u 21 h pjesmom "Rapsodija" kojom su se predstavili na "DORI" 2000. Pjevani su i stari i novi hitovi koji su podjednako bili popraćeni aplauzom i podrškom u pjevanju. Evo i nekih mišljenja o ovom koncertu:



www.photonino.com

Sonja V. - Meni, i svima koji su bili sa mnom, bilo je veoma drago što smo mogli prisustvovati ovom koncertu. Svatko od nas se pronašao u nekoj od njihovih pjesama. Atmosfera je bila odlična, jednom riječju bilo je super.

Vesna I. I. - Koncertom sam stvarno zadovoljna, bilo mi je jako lijepo, svidjela mi se atmosfera. Drago mi je što sam mogla otići na koncert jer je pravi doživljaj slušati ih uživo.

Biserka J. - Žao mi je samo što nije duže trajalo jer je bilo još pjesama koje nisu otpjevane. U svakom slučaju, neponovljiv doživljaj. Samo se nadam da neće opet čekati 12 godina da dođu u Suboticu. /Ljubica Crnković/

TRIBINA MLADIH U KATOLIČKOM KRUGU

SMISAO ŽRTVE I ODRICANJA

U nedjelju 18. ožujka u Katoličkom krugu održana je Tribina mladih na kojoj je gost predavač bio **mr. Andrija Kopilović**. Predavanje je bilo veoma poučno, jer smatramo da mnogi mladi nisu znali pravi smisao žrtve i odricanja. Predavač nam je to dostupno i slikovito prenio. Najveći utjecaj na nas su ostavile njegove riječi: "Žrtva je u biti nešto što je moje, a to žrtvujem Bogu. Isus je doveo smisao žrtve do te visine da postoji jedna žrtva, žrtva njegovog tijela, a to je jedina žrtva za oprostjenje grijeha. Otac ne traži žrtvu, on traži ljubav, tako da je žrtva bez ljubavi bezbožna.

Ljubav se može efektivno prikazati odricanjem; koliko se možeš odricati, toliko ga voliš. Čim ti Bog nije na prvom mjestu, nisi kršćanin. Čovjek nije onaj koji kaže: 'Tako mi se hoće', jer taj za život nije sposoban. Treba se odreći onoga što te koči da budeš prav, što me stalno blat, sputava da ja ne mogu biti čovjek za druge. A sljedeće je da klešemo ono što nam je glavna mana, prepoznatljivo da ne možemo dokazati ljubav.

Zato, draga braćo i sestre, ljubite Boga i čovjeka, i čovjeka u Bogu."

Jasmina

KSENOFOBIIJA - ILI KSENOFILIIJA?

"Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu, te svijet uzvjeruje da si me ti poslao. Slavu koju si ti dao meni, ja dadoh njima: da budu jedno kao što smo mi jedno - ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno, te svijet upozna da si me ti poslao i ljubio njih kao što si mene ljubio." (Iv 17,21-23)

Isus je u svojoj velikosvećeničkoj molitvi lijepo molio za sve nas, kojima je objavljena njegova Riječ, da budemo jedno. Jesam li, jesmo li? I ja i ti skupa?

Svjedoci smo da danas u svijetu još uvijek postoji rasizam, možda ne tako jako izražen kao prije, ali klice rasizma još uvijek postoje. I postavlja se sada pitanje je li jedan od razloga što još uvijek nije ispunjena Isusova velika želja - da svi budemo jedno - u tome što danas u svijetu postoji ksenofobija - strah od stranaca, ili pak tamo gdje je izraženija, čak i mržnja prema tuđincima? No, svakako, ovo bismo pitanje mogli projicirati i na vjeru, na pitanje je li moguće da ćemo jednoga dana svi biti jedno? I na stranicama "Zvonika" možemo puno čitati o ekumenizmu....

Naime, radi se o tome da, htjeli to priznati ili ne, još uvijek ima ljudi koji kada u svojoj sredini vide nekog čovjeka koji nije "bijeke boje" osjete neku averziju prema njemu, koja se očituje na različite načine. Sigurno je da to ne mora biti jasno vidljivo, ali dovoljno je kada čovjek makar o tome počne razmišljati. A da ne govorim o ljudima koji su druge vjere, koji se klanjaju nekom drugom Bogu. Pitam se, je li jednom kršćaninu dozvoljeno tako šta i pomisliti, a kamoli sprovesti u djelo?

Dokaz da danas u svijetu još uvijek ima takvih slučajeva, koji se ispoljavaju na najgori mogući način, pa čak i ubojstvima, jest postojanje raznih skupina kojima je jedini zadatak - borba protiv svih "stranaca" u svojoj zemlji, a i šire (kao npr. SKEANHEADSI), ne birajući

pri tome sredstva da bi ostvarili svoje ciljeve. Tako su nedavno na jednoj televiziji dvojica mladića otvoreno govorili o svojoj mržnji prema svima koji su stranci u njihovoj zemlji, govoreći pri tome da njih sve treba poubijati! Zar je moguće da mladi ljudi, kao njih dvojica, tako razmišljaju? A znamo da nisu jedini.

Dakle, svakako da svoje treba voljeti, ali lijepo je i potrebno, ako želimo izgrađivati civilizaciju ljubavi, poštivati tuđe, i truditi se prema svakomu, pa čak i onomu tko je možda druge boje



kože, ili je druge vjerske pripadnosti, biti ljubazan i prijatan. Osim, naravno, u onim slučajevima kada takve osobe prijete tvojoj vjeri, nacionalnom opredjeljenju... Dakle, bilo bi dobro kada bi danas umjesto KSENOFOBIIJE, malo više govorili o KSENOFILIIJI - jednom obliku iskazivanja ljubavi prema strancima i onome što je strano.

Pogotovo kada se radi o kršćanima i odnosu s drugim vjerama, to bi trebalo biti u prvom planu. Jer samo ćemo na taj način moći uopće govoriti o ekumenizmu i jedinstvu kršćana.

Bilo bi dobro kada bi svatko krenuo od sebe, jer je to najbolji način da se svijet, i ono što ne valja, promijeni. Jedna je časna sestra Terezija, koja živi i radi u Njemačkoj, napisala dobru poruku u vidu pjesme koju je i sama otpjevala: "Ljudi čujte, budite dobri, Isus kaže - volite se!"

Stoga, neka nam ubuduće svaki dan bude poticaj da u svome životu razvijamo taj oblik ljubavi prema "strancima", jer tko zna, možeš sutra i ti negdje i nekome biti "stranac". A, uostalom, Isus nam je ostavio dobru zadaću - DA BUDEMO JEDNO!!!!

Željka Zelić

Crkva o rasizmu

Jednakost među ljudima bitno počiva na njihovu osobnom dostojanstvu i na pravima što odatle proistječu: svaku diskriminaciju u temeljnim pravima osobe zbog spola, rase, boje, društvenoga položaja, jezika ili vjere treba prevladati i dokinuti, jer se protiv Božjem naumu. (KKC 1935)



Po krštenju postajemo udovi Kristova tijela; "udovi jedni drugima" (f 4,25). Krštenje pritjelovljuje krštenike Crkvi. Iz krstionica rađa se jedinstveni narod Božji, narod Novoga saveza koji nadilazi sva naravna i ljudska ograničenja naroda, kultura, rasa i spola: "U jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni" (1. kor 12,13) (KKC 1267)



Svi su narodi jedna zajednica; isti im je iskon jer je Bog sav ljudski rod nastanio po svoj površini zemaljskoj; Svima je posljednji cilj Bog, čija se providnost i svjedočanstvo dobrote, i naum spasenja protežu na sve ljude... (II. Vatikanski sabor, Nostra aetate 1).

Uređuje: bračni par Huska

MOJE KORIZMENE NEDJELJE

† Prva korizmena - TRENOCI NEBA

Oslušujem tihu uvertiru poznate mi odnekud pričesne pjesme i gledam tako obični prizor: red za pričest se stvara veoma brzo. Tu su djeca, mladi, stariji. Pri kraju, pokoji bračni par. Najljepše mi je kad vidim muža i ženu kako skupa kreću iz klupe, ujednačenim tempom brzaju kroz crkvu i staju u red jedno kraj drugog. Čini mi se da to oni na najsvečaniji način (premda je "obična" nedjelja!) obnavljaju svoje "DA" Bogu i jedno drugom - kao da se ponovno vjenčavaju. U tom času čujem riječi: "O ljubavi božanska, vjerna, što nikad svojih ne varaš! Ti vječna silo neizmijerna što bol u radost pretvaraš - o Tebi mislim, Tebe sanjam, Tvojim divoti ja se klanjam... Tolikom snagom Ti mi zboriš sa lika Krista raspetog. Tolikom žarom za me goriš iz milog srca Spasa mog. Zaboraviti sebe želim, uronit u Te srcem vrelin..." Kakva krasna pjesma za pričest u korizmi! Na licima ljudi ne vidim sve to, ali jako osjećam: u srcu mi je sada Nebo. Krista primati - to su trenuci Neba.

†† Druga korizmena - NETKO JE MOLIO ZA MENE

Ne volim kad sam na sv. misi umorna, tužna, zabrinuta, odsutna. Ne stoji mi sve to uz lijepu odjeću, proljetnu jaknu, šeširić i čiste cipele, a želim biti lijepa dragom Bogu. Znam da mi na natmurenom licu ni karmin ne pomaže, ali što ću - sada sam baš takva! Odjednom, "iz čista mira" - osmijeh! Ispravljam ramena i sama se čudim što se to promijenilo u trenu. Ne znam. Može biti jedino ovo: netko je molio za mene...

††† Treća korizmena - MIRIS U CRKVI

Žurno ulazim u crkvu jer malo kasnim. Klanjam se. Guram dječja kolica prema prvim redovima, ali tada u posljednjem redu zapazim dragu prijateljicu. Tu se smještamo sinčić i ja. Zamiriše neko cvijeće oko mene, ali ga ja i pored osvrtnja ne vidim. Pitam prijateljicu - časnu sestru: "Blaženka, koji ste to oltar tako okitili? Ne vidim cvijeće u blizini, a cijela crkva miriše." Ona mi smiješeći se pokazuje dva buketića pod klupom - zumbuli i narcisi. "Jedna malena mi je danas donijela cvijeća. Uzmi ako hoćeš." Smijem se u sebi i uživam u mirisu (dok nije došla mlada djevojka s jakim parfemom i sjela do nas!). Cijelu misu pjevaju i sviraju mladi - orgulje, flauta, gitara. Skladno višeglasje zbilja diže srca Gospodinu. A onda, prije pričesti, ostavljaju instrumente i tekstove pjesama na klupu i idu na pričest. Tiho, pobožno, gotovo neupadljivo, ali brzo i odlučno. Uviđam - oni su pravi miris u crkvi.

†††† Četvrta korizmena - ODABRALA SAM ŽIVOT

Mladi, meni nepoznat svećenik u propovijedi podsjeća da je prošlo otprilike pola korizme i da se možemo pitati - dokle smo stigli na putu obraćenja. Osjećam da sam u korizmu tek zakoračila i odlučujem početi sve ispočetka. Radujem se pričesti koja će mi biti snaga za cijeli naredni tjedan. Hladnu sjenu na sreću baca to što se moj muž danas neće pričestiti jer nije stigao na ispovijed. Toliko mi znači da oboje najintimnije susret-nemo Isusa da čak pomišljam da ne odem na pričest ni ja. Ali, zar da oboje "umremo"? Radije ću poći na pričest - ako smo zbilja "jedno tijelo", moći ćemo živjeti i od jednog blagoslova. To je danas moj križ i prihvaćam ga. Biram Život - za nas oboje.

Vesna H.

TEMELJI KRŠĆANSKOG ŽIVOTA

U petak 16. ožujka u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka održani su mjesečni "Obiteljski susreti". Predavanje na temu "Temelji kršćanskog života" održao je subotički franjevac o. Ivan Holetić.



Oko stotinu sudionika bilo je oduševljeno jednostavnim i zanosnim predavanjem, koje je onda potaklo mnoge da se uključe i u plodnu raspravu. U molitvenom dijelu susreta prisutni su molili Gospodina da znaju svoje životne i svakodnevne križeve strpljivo i s ljubavlju nositi te uvijek biti zanosni i oduševljeni kršćani i svjedoci Kristove ljubavi prema čovjeku ondje gdje žive i rade. Susret je završio uobičajenim druženjem na kojem su u razgovoru sudionici izmijenili svakodnevna iskustva življenja svoje vjere. /A. A./

RODITELJI U KĆERKINIM OČIMA

Na jednom župnom susretu, šesnaestogodišnja djevojka ovako je svjedočila o svojim roditeljima:

Moja majka ima izabrano ime Ljubica (Ibolya). Ona je majka koja za nas znači obiteljsku toplinu. Njenom prisutnošću nam je dan sretan. Gdje je ona tamo je sve ljepše. Bog u njoj i po njoj svaku moju slabost nadvladava. Kad se nalazim u dilemi, ona mi pomaže vratiti se u normalu. Ona je uvijek tamo gdje mi se pojavi

problem. Posebno mi se sviđa što razumije i sa mnom rješava moje mladalačke probleme. Uvijek ima vremena za me i trudi se da se nikad ne osjećam sama.

Moj dragi otac! Jedva mogu izreći kakvu značajnu ulogu vrši u mojem životu! On je onaj čvrsti zid na kojeg se poput bršljana mogu uhvatiti. Tata je taj na čijem se ramenu mogu isplakati. Dosta je da se on pojavi, već se tamni oblaci srca moga razvedravaju. Zato sam ponosna na njega! On svoju bolest pobjeđuje, jer zna da nam je tako potreban. Sve što njemu pripisujem, on to okreće na Boga i radi toga Boga slavi. Tako lakše mogu do-

živjeti Boga kao Oca...

To su moji roditelji. Jasno, nije uvijek idealno, ali nas svaki problem još više zbliži. Bože, hvala Ti za moje roditelje! Čuvaj nas jedne za druge!

Možda će ovi mali izvaci pomoći mladima da oni počnu tako lijepo misliti o svojim roditeljima. A također da i roditelji počnu samo lijepo govoriti o svojoj djeci. Mogu kao župnik potvrditi da je sve istina što je djevojka rekla i znam da su to postigli velikim angažiranjem oko crkve u svojoj župi, čiji su zaista uzorni članovi!

župnik

BIJELI KRIŽ U ODŽACIMA



Jarko crveni štit s bijelim križem karakteristična oblika prepoznatljiv je grb Malteškog reda svetog Ivana. Od kada su 1042. godine osnovali prvu bolnicu u Jeruzalemu, njihov humanitarni rad nikada nije prestao. Pomoći bolesnom, prognanom, siromašnom i svakom drugom ugroženom uzvišeni je cilj i svakodnevni zadatak.

Krajem prošle godine, točnije 7. prosinca, Malteška dobrotvorna organizacija Jugoslavije iz Zrenjanina osnovala je svoju teritorijalnu jedinicu u Odžacima. U sredini koja još teško nazire izlaz iz gospodarskih problema, ova organizacija naišla je na plodno tlo. Od prvih pet entuzijasta, za svega dva mjeseca, narasla je na preko 60, a njihov izvrsni duhovni voditelj je **Jakob Pfeifer**, katolički svećenik.

Od osnivanja do danas svakog dana je bar jedna akcija u toku. Dispanzer za plućne bolesti Doma zdravlja u Odžacima dobio je dva, a dječji vrtić jedan paket namirnica sakupljenih od mjesnih darovatelja. Ponoćna misa za katolički i liturgija za pravoslavni Božić dopunjene su pjesmama koje je pjesnik, volonter organizacije, napisao upravo u tu svrhu. Socijalno najugroženija i bolesna djeca uzrasta do deset godina, njih 115, dobili su paketiće s igračkama, voćem i slatkišima. Dva mlada profesora sakupila su igračke akcijom među učenicima, kompletirali su paketiće prilozima drugih darovatelja i podijelili ih ugroženoj djeci. S velikim entuzijazmom u podjelu paketića su se uključile i mlade volonterke Slađana, Aleksandra i Betina. Ekipa koju su činili predsjednik, potpredsjednik jerej **Goran Artukov**, jedan psiholog i jedan

socijalni radnik posjetila je oba objekta Gerontološkog centra u Somboru. Centar je dobio umjetničke slike za zajedničke prostorije i voće za kuhinju, a korisnici usluga iz odžačke općine lijepu riječ i skromno osvježenje. U toku su pripreme za obilazak Gerontološkog centra u Apatinu, a u planu su i ostali centri koji zbrinjavaju stare osobe iz općine. Na valu Radio Odžaka svakog tjedna se čuje što organizacija radi i stanovništvo postaje sve zainteresiranije za njene aktivnosti. Posebnu pažnju je privuklo učešće psihologa **Igora Bema** na okruglom stolu o problematici noćnog života mladih. Organizacija je sve prisutnija u svakodnevnom životu i to se ljudima sviđa.



Matična organizacija u Zrenjaninu je poslije 2 mjeseca praćenja lokalnih akcija počela usmjeravati dio inozemne pomoći svojoj jedinici u Odžacima. Skoro jedna tona lijekova iz Francuske unijela je novi život u odžačku ljekarnu. Naravno, lijekovi su besplatni i time dostupni najugroženijima. Upravo su stigla i dva kamiona na-

mirnica i sredstava za osobnu higijenu, namijenjenih prvenstveno izbjeglim i prognanim licima, kojih je u općini mnogo.

"Motorna snaga" organizacije, predsjednik **Karolj Bem**, ne miruje. Svakodnevno inicira nove akcije, kontaktira dosadašnje i moguće nove darovatelje, podstiče svakog pojedinca da da sve od sebe. A članovima organizacije, nazovimo ih bezimenima, jer su im rezultati mnogo važniji od osobne afirmacije, ne treba previše podsticaja. I sami predlažu nove akcije, daju organizaciji sebe i svoje priloge, znajući da će sve otići tamo gdje su najveće potrebe. Zadovoljstvo davanja i sreća ublažavanja tuđe nevolje čine da organizacija brzo prerasta u obitelj u kojoj svi znaju svoj zadatak. Na dan zaljubljenih, Valentinovo, proveli su nezaboravno večer u druženju. Svi su donijeli što im je bilo zgodno, a u goste su pozvani darovatelji, jer i oni su dio obitelji. Pojavila se i prekrasna torta, kolo je poveo desetogodišnjak, do njega umirovljenica pa njegova mama, sve kako treba. A kad je prošla ponoć i isključen razglas, Gabika je svojim glasom izmamila i koju suzu, a Mirko je puhao u prste i pokušavao da se makar na tren oslobodi gitare. Ulaznice nije bilo, ali je kasica prasicica stajala pri ruci. Ne zna se tko je koliko dao, samo svi znaju kuda to ide.

Akcije pod bijelim križem se nastavljaju. Mnogo je onih kojima pomoć treba, ali je dosta i onih koji bi da pomognu. I bit će ih sve više, i mora ih biti!

Fra Jobert je statutom bolnice Reda sv. Ivana u Jeruzalemu još 1176. godine definirao pravo gladnog na bijeli kruh. I rekao je da to njegovo pravo ostaje za sva vremena koja dolaze. Znamo što je pravo, ali znamo da moramo zasukati rukave da se ono ostvari. I hoćemo, jer tko jednom osjeti radost davanja, neće lako odustati.

/Zv/

DUHOVNE VJEŽBE U "DOMUS PACIS"

U ovo korizmeno vrijeme, od 16. do 18. ožujka u domu duhovnim vježbi "Domus Pacis" kraj Horgoša održana je duhovna obnova za volontere Caritas. Predavanja su u ova tri dana držala dva predavača: **mr. Andrija Kopilović** i **preč. Dobai Ištvan**. Predavanja su se odnosila na Boga Oca i na Njegovu Ljubav kojom nas ljubi te na njegovo milosrđe. Takvo milosrđe iskazuju upravo i volonteri Caritas prema onima koji su u potrebi. Mnoge lijepe misli ponijeli smo sa sobom u život. Mr. Andrija Kopilović je naglasio da nas Bog neizmerno voli, da smo mi njegove "maze". "Bog nas je stvorio da bi nas volio. On želi dokazati čovjeku da on nikada nije sam, da je Bog uvijek s njim..."

Meni osobno najljepša misao bila je: "Nitko od nas ne može biti više kušan nego što može podnijeti."

Uistinu, Bog svakoga od nas jako dobro poznaje i zna kome je što potrebno. Ali, ni mi ne smijemo zaboraviti one o kojima nitko



ne vodi računa. Volonteri Caritas svjesno i rado odvojuju od svog vremena za one koji su u potrebi, napuštene, siromašne, i one kojima je dovoljna naša blaga riječ i osmijeh.

Ana Lukač, Bikovo

O križovima u našem ataru

Križ je znak koji ima med svim znakovima najstariju i najbogatiju prošlost, a u današnjem obliku je posto poznat u vrime stari Rimljana, koji su na njemu okrutno i ponižavajuće smrtno kažnjavali robove i najteže pristupnike zakona. Poznatom bilugom kršćana posto je oko pet vikova posli slavne Isusove smrti na njemu. Od tog vrimena križ kršćanima nije samo znak obilučivanja vire, već je i predmet štovanja kad se virnici ispid njeg obraćaju Bogu molitvama zafale il molbe. Samo Bog zna koliko je molitvi uslišijo tolikim virnicima koji su mu se obraćali pod križom.

Dolaskom u ove krajove, pridvođeni križom, našim precima on je najpre odminio udaljene crkve, prid njim su virnici ispovidali viru, obavljali svoje pobožnosti nediljom i blagdanima kad nisu stigli il mogli otić do udaljeni crkava. Križ je osobito bio posićivan u korizmi kad su se salašari posli namirivanja josaga najviše okupljali na molitvu Križnog puta.

Atarski križovi danas

Za većinu križova se zna koja ga je obitelj podigla, a o njegovom izgledu i držanja u redu okoliša staro se narod. Veliko spremanje su obavili prid Čistu sridu da i izgledom spreman dočeka okolne salašare na korizmene pobožnosti. Od tog vrimena pa dok ga nije zavijo snig narod se staro o izgledu križa, jel je on križ sviju, a kitili su ga friškim cvićom od najranije visibabe do poslidnje jesenske ružice... Ritko je koja žena došla na molitvu pod križ a da nije donela i nikolko strukova friškog cvića da okiti i ulipča njegov izgled. Čim je narasla trava, kogod se latio i časkom je pokosio, da se ne zakorovi, starali su se i o ogradi...

Pripisuje se Bizmarku, a možda je tu misao izreko prija njeg i kogod drugi, otprilike ovako: "Ko veliko velikom ne dodaje, nije dostojan svoji predaka." U ovu pametnu životnu istinu, ako baš oće, mož se uvirit svako od nas. Kako kroz ovaj nauk ocinit današnje staranje o nasliđenim križovima? Najpre: ne znam ni za jedan nov usputni križ koji je podignut u našem ataru, il u bližoj okoli-



ci, posli Drugog svitskog rata. Za to smo se jedno vrime mogli pravdat da nam to nije dopuštala komunistička vlast. To je tačno, al taj režim nije ni branio održavanje postojeći križova, od koji su najveći dio našim nemarom dovedeni u stanje nedostojno jednog križa. Iako je pri kraju XX. vika bilo dopušteno podizanje novi virski zdanja, čak i crkava, ne znam ni za jedan slučaj podizanja novog usputnog križa iako su u međuvrimenu nastala nova naselja čak i sela, primerice Đurđin i druga.

Staranje o nasliđenim križovima

Najpre da pogledamo koliko smo od nasliđeni križova uspili sačuvat i kako se o njima staramo. Jedan vridan štovalac križova dosad je uspio izbrojit oko 220 križova u našem ataru, računajući i one koji su uništeni il je od njeg osto samo temelj. Toliko su nam križova naši preci prineli iz XIX. vika i ostavili u nasliđe prid Drugi svitski rat. U kakom su stanju usputni križovi danas na samom početku trećeg milenija?

Najpre treba istaknit ko fale vridne one ljude koji su se zauzeli da postojeće križove sačuvaju od daljeg propadanja il uništenja, jel su oni dio naše prošlosti i o

njima se staraju baš ko i o kući, salašu, grobnici i sl. Ti ljudi su nam pokazali da staranje o križovima treba da bude briga i sviju nas, jel su oni zajednička svojina (1).

U našem ataru od Drugog svitskog rata podignuti su novi križovi samo ispid novi crkava, kapela il u grobljima, a u novije vrime su obnovljena, koliko znam, samo dva atarska križa: Gabrićev u Hrvatskom Majuru i Skenderovićev - Lešin na Vanteleku. Osobito se putnik namirnik ugodno iznenadi kad s grede Kujundžićevog šora u pustoj doljači ugleda obnovljen Lešin križ i kip sv. Antuna, kako usamljeni stoje jedan naspram drugog i nadziru našu ravnicu i podsjećaju na dane kad su ji kadgod okolni salašari štovali. Salaši su nestali il su napušteni, a križ i dalje nadvisuje ravnicu i podsća ne prošlost.

* * * * *

Mi se sablaznimo kad kogod oskrnavi križ il bilo štogod drugo šta je sakralno, jel je rič o svetinji, a mi se nemarom prema velikoj većini križova odnosimo gore od onog ko ga je oskrnavio. Čak i nevirnik s pravom mož upačit prstom na nas, da se tribamo makar stidit jel se o većini usputni križova, simbola naše vire, ne staramo onako kako oni to zaslužuju.

Mislim da je i ova korizma prilika da se Pastoralna vijeća site da bi se sa župnicima mogli zauzet za održavanje postojeći i obnovu zapašteni il dilomice uništeni usputni križova. Ovo tim prija jel nasliđene križove nismo uspili ni sačuvat, a kamol da smo njim dodali koji nov križ.

Nije lako suočit se s istinom, pogotovo ako je ona bolna. A ova je bolna.

(1) Ko svitli izuzetak treba istaknut učinak Marijana Đukića, kadgodašnjeg župnika u Đurđinu, koji se prija petnaestak godina nastaro da s Pastoralnim vijećem obilučuje sve atarske križove u toj župi i za svakog su našli po jednu obitelj da se stara o njegovom izgledu i uređenju okoliša. U toj župi nije nesto nit je zane-maren ni jedan križ.

Alojzije Stantić

"NE KRITI SE OD ONOG TKO JE TVOJE KRVI" (Iz 58,7)

Krepost rodoljublja

Govoriti o rodoljublju. Prelijepa je to tema. /.../ "NE KRITI SE OD ONOG TKO JE TVOJE KRVI" (Iz 58,7). To je rečenica iz teksta proroka Izaije: "Ovo je post koji mi je po volji...: Kidati okove nepravedne, razvezivat spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onoga koga vidiš gola, i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi. Tad će sinut poput zore tvoja svjetlost, i zdravlje će tvoje brzo procvasti. Pred tobom će ići tvoja pravda, a Slava Jahvina bit će ti zalaznicom. Vikneš li, Jahve će ti odgovoriti, kad zavapiš, reći će: 'Evo me!'" (Iz 58,6-9)! Tim svečanim proglasom Bog uči što nam je činiti da nam odgovori. - Zalagati se za pravdu, za slobodu, dijeliti s gladnima, primiti beskućnika, odjenuti gola "i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi". To je svjetlost namjesto tame, zdravlje jedro namjesto bolesti i pravda, opipljiva Božja blizina. Čim vikneš, eto Božje pomoći, kao naručene. Tko da povjeruje? /.../

Dragi štovatelji svetog Josipa! Kako je lijepa privrženost naših sugrađana našem gradu, našoj gradskoj kući, pijesku našem, biloj Subotici našoj! Ne mogu ne spomenuti kako su Izraelci tugovali u Babilonu, kako su se spominjali Jeruzalema: "Nek se osuši desnica moja, Jeruzaleme, ako tebe zaboravim! Nek mi se jezik za nepce prilijepi ako spomen tvoj smetnem ja ikada, ako ne stavim Jeruzalem vrh svake radosti svoje" (Ps 137,5-6). Kad bi tako vjerna bila naša vjernost jeziku našem! Kad bismo tako jako zagledani bili u svoj rod! U svoj narod. Gledajte Isusa: "Poslan sam samo k izgubljenim ovcima doma Izraelova" (Mt 27, 24). Gledajte ga kako voli glavni grad svoje nacije: "Kad se približi te ugleda grad, zaplaka nad njim te reče: Kad bi ti u ovaj dan upoznao ono što je potrebno za mir. Ali sad ostaje sakriveno tvojim očima" (Lk 19,41-42). "Jeruzaleme, Jeruzaleme...! Koliko puta htjedoh skupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi ne htjedoste" (Mt 23, 37)! Kad bi tako vjerna bila naša vjernost jeziku našem! Kad bismo tako jako zagledani bili u svoj rod! U svoj narod.

Nismo imali jednoga brata... Mihajlo Radnić je naš jezik zvao "slovensko-bosanskim". Emerik Pavić "ilirskim ili dalmatinskim", a naš je jezik dalmatinskim zvao i Mađar Tormásy Gábor. U isto vrijeme su tako svoj jezik nazivali u Dalmaciji i u Slavoniji. Naš su jezik naša braća franjevci zvali ovdje u Bačkoj isto onako kako su ga zvala naša braća po Bosni i Hrvatskoj. Šandor Rajčić nije bio svećenik, ali je u *Nevenu* 1913. godine napisao: "Načelo nam je da su Bunjevci i Šokci ogranak naroda hrvatskoga, a naš jezik čisto da je hrvatski." I naš svećenik Pajo Kujundžić je znao "da su učenjaci i stariji i mlađi vazda držali da su Bunjevci 'dalmatinskog i ilirskog' roda sinovi, daklem Hrvati". Biskup Ivan Antunović: "Gdi je god bilo Srbah, tamo je... bilo također Bunjevaca i Šokaca, ili kako se danas volimo nazivati Hrvatah..." I naši školovani ljudi su o sebi uvijek tako govorili. Miroljub Ante Evetović 1908: "hrvatskoga roda ja sam pjesnik". Ive Prčić 1936.: "Bunjevci, katolici i Hrvati, to smo bili od starine, to smo i sad, a to ćemo biti i u buduće." Nije drugačije mogao misliti ni naš brat i vaš dični župnik Blaško Rajić koji je 1936. godine rekao: "U nama još vrije ona krv, koja je strujala žilama hrvatskih nam pradjedova." Godine 1939. rekao je u Zagrebu:

"Bunjevci i Šokci u Bačkoj... priznaju se za česti i uda onoga naroda koji živi u Međimurju, u Zagorju, u Lici,... na Hrvatskom Primorju, koji s nama isti jezik govori... priznajemo se za česti hrvatskoga naroda." Mihajlo Radnić, Ivan Antunović, Blaško Rajić, Ive Prčić, Miroljub Evetović, Aleksa Kokić i premnogi drugi naši ljudi su nam valjda više braća nego Bečko ratno vijeće kad je kapetane Markovića i Vidakovića prozvalo vođama katoličkih Raca. Valjda su nam naši svećenici i intelektualci rođenija braća od onih koji na osnovu mišljenja Bečkog ratnog vijeća tvrde da smo pokatoličeni Srbi. Josip je iz Egipta našao put do svoga naroda, do svoga grada, do svoje zemlje. To je priča o Josipovu rodoljublju. Biti u svome rodu i u svome narodu. Govoriti svojim jezikom. A gdje je naša ikavica? - U Dalmaciji i Lici ostala... Moramo do Splita da je čujemo. Neka nam sv. Josip pomogne da ne zaboravimo ni vjeru, ni jezik, ni narod, ni braću svoju, da ovdje govorimo svojim jezikom, kao Srbini, Mađari, Slovaci, Rusini, Rumunji, zašto ne i Hrvat? Amen.

*/Iz propovijedi mons. Stjepana Beretića
na devetnici sv. Josipu u crkvi sv. Roka u Subotici/*

RAZMIŠLJANJE JEDNE MAJKE UOČI POPISA STANOVNIŠTVA

Bogatiji je čovjek koji ima više tragova, otisaka, tj. djece, ali nije svejedno kakav je otisak. Djecu treba dobro odgajati, uzornim katoličkim odgojem i, što je najvažnije, dati im dobar primjer.

Znate i sami da jedan narod karakteriziraju tri stvari: povijest, jezik i običaji. Mi Bunjevci imamo bogate običaje, povijest je tu (iako je neki žele drugačije protumačiti, tj. zaobići istinu). No, istina je samo jedna - Bunjevci su grana HRVATSKOGA NARODA. Istraživanje mons. Stjepana Beretića (vidi "Zvonik", br. 76. i 77) kristalno jasno očituje tko smo i što smo!

Istina je, mi polako nestajemo. Asimilacija je uzela maha jer ne poznajemo svoj MATERNJI - HRVATSKI JEZIK. Mi smo ta generacija djece (a sad roditelja) koji nismo imali priliku učiti svoj maternji jezik u školama (zbog raznih političkih i drugih okolnosti!). Sad je prilika da se ta nepravda ispravi. Ispraviti je moramo sami, baš mi! Evo, uskoro će biti popis stanovništva; na nama je da sudbonosno kažemo da smo bački, bunjevački HRVATI i da pripadamo HRVATSKOM narodu. I, ako to savjesno uradimo, izborit ćemo se za svoje škole u kojima će naša djeca učiti svoj materinski hrvatski jezik, uz - naravno - učenje i srpskog (ćirilice) pa i mađarskog jezika (kao jezika sredine). Naš narod je poznat po mlakosti, popustljivosti, to je dobro, ali ne uvijek i ne u ovom pitanju. Jer ako nestanemo kao Hrvati, kao katolici sa ovih prostora, odgovarat ćemo jednog dana i pred Bogom, a i pred ljudima.

Dobro razmislimo o ovome, jer je to naša moralna, nacionalna i vjerska obaveza. Izmišljati da su Bunjevci zaseban narod, ili da su Srbi katoličke vjere - gdje to ima!? Reći za Bunjevce da su Srbi katoličke vjere je notorna laž, a zavoditi neupućene mase tom notornom laži je veliki grijeh. Dobro razmislimo o tome kako nas se djeca jednoga dana ne bi morala stidjeti.

Moramo zahvaliti našim mamama i majkama, koje su nas naučile ikavicu - izvorni hrvatski jezik! To je jedino što nam je od jezika ostalo, ali i to je dovoljno da dokažemo svoju pripadnost HRVATSKOM NARODU, jer ikavica je dijalekt kojim govore i Dalmatinci, neki Hercegovci i drugi Hrvati.

cnt

/ime i prezime poznato Uredništvu/

Uređuje: s. Blaženka Rudić

NEOKATEKUMENSKI PUT

Uskrsnuli je uzašao na nebo, posređuje za nas, šalje nam Duha Svetoga i daruje nam da možemo ljubiti kao što je on nas ljubio. Ali kako donijeti ovo neizmjereno bogatstvo svim ljudima? Evo, jedan odgovor je Neokatekumenski put. Ali ne kao jedna metoda, nego put koji, prije svega, vodi do osobnog susreta s Isusom Kristom. Ovaj put nije nastao prema nekoj unaprijed stvorenoj shemi, već je plod življenog iskustva.

Nastanak Puta

Započet je u Španjolskoj u vrijeme Drugog vatikanskog koncila 1964. godine s mladim talentiranim slikarom **Kikom Arguellom**, obraćenikom s egzistencijalnog ateizma. On dobija nadahnuće slušajući jedan govor pape **Ivana XXIII.** koji je, govoreći o Crkvi siromaha, rekao da će obnova Crkve doći po siromasima. Kiko odlazi živjeti svakodnevicu s ljudima najbjeđnijega madridskog predgrađa Palomerasa, ne noseći drugo nego Bibliju i gitaru. Nije tada imao nikakvu ideju da evangelizira niti da pomaže druge. Pošao je tamo da bude "uz Isusa koji se poistovjećuje sa siromasima svijeta". Ovi ljudi s dna društva, često beskućnici i delikventi svih vrsta, nisu se branili pred riječju Božjom; vjerovali su doslovce onom što su čuli u Evanđelju. I upravo zato je Duh Sveti djelovao u njima i činio da svoj život mijenjaju iz korijena! Ovom djelovanju Duha Svetoga pripisujemo daljnje svjetsko širenje i postepeno strukturiranje Neokatekumenskog puta, kojeg su ljudi upoznali a da nije tražio publiciteta.

Kako krenuti Putem?

Da bismo evangelizirali današnjeg čovjeka, potrebni su znakovi koji zovu k vjeri. Krist kaže: "Ljubite se kao što sam ja vas ljubio i svijet će upoznati da ste moji učenici." No, da bismo stigli do ovog uzrasta vjere da možemo ljubiti u dimenziji križa, mi kažemo da treba u župama formirati male zajednice nalik sv. nazaretskoj Obitelji, gdje bi krštenje koje smo primili moglo rasti i gdje bi se mogli davati znakovi vjere suvremenom čovjeku. Ljudi koji dolaze u zajednicu često su slabi, bez volje i snage za život. Gospodin ne traži ništa od njih, nego ih

Crkva kao majka hrani Riječju Božjom, hrani sakramentima, tako da pomalo dobiju snagu da se radosno mogu žrtvovati za drugoga i prihvaćati volju Božju.

Plodovi Puta

Vidjeli smo da se na ovom putu vjere rađaju ogromni plodovi: obnavljanje obitelji, obitelji otvorene životu, mnogi mladi spašeni od droge, tisuće zvanja za svećenike i za posvećeni život. Jedan od najljepših plodova Puta jesu misijska sjemeništa Redemptoris Mater. Do sada je širom svijeta otvoreno 40 misijskih zavoda - bogoslovija s mladićima Neokatekumenskog puta koji su



Obitelj Dulić na susretu duhovnih pokreta u crkvi sv. Jurja 2000. godine

raspoloženi biti prezbiteri za cijeli svijet. Jedno takvo biskupijsko sjemenište Gospodin je dao i u Puli. Otvoreno je u listopadu 1991. god. u zgradi bivše vojarne, u kojoj sada za buduće svećenike stasaju 43 mladića iz raznih krajeva svijeta. Uz svećenički poziv tu su i pozivi za kontemplativni posvećeni život. Dakle, djevojke koje žele odgovoriti na redovnički poziv.

Postoje i obitelji koje su na raspolaganju za katehiziranje u najtežim uvjetima. Sam sv. Otac je najprije poslao 72 obitelji koje su bile spremne napustiti svoje mjesto, grad, i svoje sigurnosti, i



Drago i Girolamo svećenici "Putu" u Šapcu i Valjevu

otići tamo gdje su ih biskupi pozvali za oživljavanje Crkve. Takvo jedno područje je sjeverna Europa, gdje Crkva polako odumire. Ova mala zajednica sastavljena od nekoliko obitelji i prezbitera živi ponizno u jednostavnosti i zahvaljivanju te povremeno evangelizira. I stvarno se ponovno rađa Crkva.

Što ljudi misle o Putu?

Neokatekumenski put je nešto vrlo živo, stoga izaziva mnoge prigovore i osporavanja od "klasičnih" vjernika, pa i mnogih svećenika. Jedan je biskup, vjeran sljedbenik Puta, duhovito rekao da je to ista vjera samo jača doza. Sv. Pavao bi nam ovdje preporučio da ne bude među nama razdora, već da budemo sjedinjeni u istom osjećaju i istoj misli.

Što kaže Papa o Putu?

Završit ću odlomkom iz pisma sv. Oca kojim potvrđuje eksplicitno Neokatekumenski put: "Te zajednice čine vidljivim u župama znak misionarske Crkve i trude se da

otvore put evangeliziranja za one koji su gotovo zanemarili kršćanski život, nudeći im itinerarij katekumenskog tipa, koji prolazi sve one faze koje su u prvotnoj Crkvi prolazili katekumeni prije primanja sakramenta krštenja; nanovo ih približava Crkvi i Kristu. Navještaj Evanđelja, svjedočenje u malim zajednicama i slavljenje euharistije u malim skupinama, omogućuje članovima da se stave u službu obnove Crkve."

Verica Dulić, Đurđin

Subotica - Sv. Juraj
DEVETNICA BOŽANSKOM MILOSRĐU
 od Velikog petka do Bijele nedjelje
 u 17 sati

ZARUČNIČKI TEČAJ

župni dom sv. Terezije, Harambašićeva 7 - Subotica
 23 - 27. 04. 2001. od 19,30 sati (hrvatski)
 7 - 11. 05. 2001. od 19,30 sati (mađarski)
 za sve koji se kane vjenčati ove godine tečaj je
OBAVEZAN; mogu prisustvovati i mladići i djevojke stariji od
 18 godina

ZLATNA HARFA

Smotra dječjih župnih zborova bit će na Paliću
 17. 06. 2001.
 Zainteresirani se mogu prijaviti s. Mirjam Pandžić,
 Marije Bursać 38, tel. 30-434

ISPRIKA

Ispričavamo se čitateljima i g. Vladimiru Marvučiću,
 pomoćniku ministra vjera u Vladi Republike Crne Gore, što
 razgovor s njime zbog tehničkih problema objavljujemo tek u
 idućem broju.

Ispričavamo se i vlč. Lazaru Novakoviću, što smo ne-
 točno (iako ne našom krivnjom) u prošlom broju najavili da
 će biti predavač na Tribini mladih u Subotici.

SREĆAN prvi USKRŠ u novom MILERJU
 svima od srca žele:

Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost
"Ivan Antunović" - Subotica
Teološko-katehetski institut Šubotičke biskupije
Uredništvo "ZVONIK"

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
 USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK



"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
 dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
 1996. god. NE MORATE SVE SAMI
 POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
 Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

NOVO - NOVO - NOVO

Iz tiska su za Uskrs izašle dvije knjige!

S. Fides Vidaković: **"HVALOSPJEVI NADE" (poezija)**

O 80. rođendanu s. Fides
 Institut "Ivan Antunović"
 objavljuje ovu njezinu prvu samostalnu zbirku pjesama.
 Cijena: 150,00 din

Alojzije Stantić: **"KRUV NAŠ SVAGDANJI"** u izdanju HKC "Bunjevačko kolo"

Na 300 stanica autor opisuje na toploj bunjevačkoj ikavici
 kako se dobija najvažnija hrana - "kruv svagdanji": od sijanja
 žita, risa, vršidbe pa sve do zahvale Bogu u dužijanci i
 tijelovskoj procesiji i na kraju pripremanja i pečenja kruha u
 "parasničkoj peći".

Knjige možete nabaviti po cijeni od 500 dinara kod autora,
 u HKC "Bunjevačko kolo", u Uredništvu "Zvonika", u pro-
 davaonici knjiga (kod s. Ivane) u biskupiji (Trg žrtava fašizma
 19) te u pojedinim župnim uredima.

+ MARKO KUJUNDŽIĆ /1935 - 2001/

Prije 6 nedjelja, 28. 08., Gospodin je s ovoga
 svijeta pozvao našeg voljenog supruga, oca, didu i
 brata Marka Kujundžića, u 66. godini života.
 Njegov dragi lik neprestano nosimo u srcu i dano-
 mice se za njega molimo. Ta molitva daje nam
 snagu da nastavimo živjeti i raditi, ali nas napunja i nadom da ćemo se
 s njim ponovno susresti u vječnosti, u ozračju radosti i mira.

Zahvalni za sve što je za nas činio i što nas je nježno volio:
 supruga LIZA; sin ANTUN sa suprugom JASNOM; kćerke:
 RUŽICA sa suprugom IVANOM, JOVANKA sa suprugom STIPA-
 NOM; unučad: JELENA, ANDREA, MARIJA, IVANA, NATAŠA,
 JOSIPA, ĐURĐA, ANTONIJA i IVAN; sestra GABRIŠKA sa
 suprugom JOSOM; brat JOSIP i snaja CILIKA



P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
 USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK



TROGIR

HRVATSKA *Privatni apartmani uz more
 Trogir *Godišnji odmori cijele godine
 Čiovo-otok *Najniže cijene u Dalmaciji

VLADO TUMBAS
 Touroperator

Subotica - YU
 Szeged - H
 Tel/fax: +381 24 556 247; tel: +385 91 25 005 22;
 tel: +36 20 38 28 981
 E-mail: trogir@EUnet.yu

Provedite
 nezaboravan
 godišnji
 odmor

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52.
 Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo
 Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i
 korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip
 Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, s. Silvana Milan, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan
 Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica
 Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registri-
 ran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe
 Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435.

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI



Đurica Pardon, župnik iz Batine propovijeda na devetnici sv. Josipu u crkvi sv. Roka u Subotici



Završetak devetnice sv. Josipu u crkvi sv. Roka



Somborska kalvarija - djeca koja su predmolila Križni put



Križni put za djecu na subotičkoj kalvariji



Biskup Péntzes pozdravlja članove Instituta "Ivan Antunović"



Novi đakoni Josip Štefković i František Gašparovsky poslije ređenja



Detalji sa uskršnje izložbe u HKC "Bunjevačko kolo"

PROSLAVE HKPD "MATIJA GUBEC"



Predsjednik Društva Branko Horvat otvara svečanu akademiju



Ugledni gosti na akademiji



Najmlađi članovi Društva otvaraju Informatički centar



Djeca i mladi - živi ukras na misi zahvalnici



Biskup Ivan Pénzes je blagoslovio Centar



Biskup Ivan na prvoj stalnoj postavci radova od slame

ZVONIKOVI DANI - predstavom "Provodadžijske miškulancije"
Dramski odjel HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta pomogao je daljem izlaženju "ZVONIKU"

